

**RAPORT
Z MONITOROWANIA PROBLEMU NARKOTYKÓW
I NARKOMANII W MIEŚCIE PŁOCKU
ZA 2018 ROK**

PŁOCK, 2019

Spis treści

SPIS TREŚCI.....	2
I. WPROWADZENIE.....	4
II. STAN PRAC NAD WDRAŻANIEM MONITORINGU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W PŁOCKU...5	5
2.1. ORGANIZACJA MONITORINGU.....	5
2.2. ZAKRES DOSTĘPNYCH DANYCH.....	5
2.3. PLANY BADAWCZE.....	6
III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA I TRENDÓW.....	6
3.1. ROZPOWSZECZENIE UŻYWANIA SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.....	6
3.2. PROBLEMOWE UŻYWANIE NARKOTYKÓW.....	6
3.2.1. CHARAKTERYSTYKA OSÓB ZGŁASZAJĄCYCH SIĘ DO PORADNI PROFILAKTYCZNO – KONSULTACYJNEJ MONAR W PŁOCKU.....	6
3.2.2. CHARAKTERYSTYKA OSÓB ZGŁASZAJĄCYCH SIĘ DO OŚRODKA PROFILAKTYKI I TERAPII „JEST CZAS” PROWADZONEGO PRZEZ STOWARZYSZENIE POMOCY DZIECIOM I MŁODZIEŻY KAI KAIROS.....	11
3.2.3. CHARAKTERYSTYKA OSÓB ZGŁASZAJĄCYCH SIĘ DO OŚRODKA PROFILAKTYKI I TERAPII „AZYL”.....	14
3.2.4. CHARAKTERYSTYKA OSÓB ZGŁASZAJĄCYCH SIĘ DO PORADNI PROFILAKTYKI I LECZENIA UZALEŻNIEŃ PZOZ SP. Z O. O. W PŁOCKU.....	15
3.2.5. PORADNIA LECZENIA UZALEŻNIEŃ OŚRODKA VIDE.....	18
3.2.6. STATYSTYKI OŚRODKA OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZEGO W PŁOCKU.....	18
3.3. KONSEKWENCJE ZDROWOTNE I SPOŁECZNE.....	19
3.3.1. STATYSTYKI MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W PŁOCKU.....	19
3.3.2. ZATRUCIA NARKOTYKOWE ZAREJESTROWANE PRZEZ WOJEWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W PŁOCKU.....	21
3.3.3. INTERWENCJE MEDYCZNE WOJEWÓDZKIEJ STACJI POGOTOWIA RATUNKOWEGO I TRANSPORTU SANITARNEGO W PŁOCKU W ZWIĄZKU Z PODEJRZENIEM UŻYCIA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH.....	22
3.3.4. ZGŁOSZENIA OSÓB UŻYWAJĄCYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH DO WOJEWÓDZKIEGO SAMODZIELNEGO ZESPOŁU PUBLICZNYCH ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ IM. PROF. EUGENIUSZA WILCZKOWSKIEGO W GOSTYNINIE.....	23
3.3.5. PUNKTU KONSULTACYJNEGO W MIEJSKIM CENTRUM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH PRZY UL. MISJONARSKIEJ 22 W PŁOCKU.....	25
3.3.6. POLSKI CZERWONY KRZYŻ ZARZĄD REJONOWY W PŁOCKU.....	25
3.3.7. CENTRUM PSYCHOLOGICZNO – PASTORALNE METANOIA W PŁOCKU.....	26
3.3.8. STOWARZYSZENIE POMOCY RODZINOM „TYGIEL” W PŁOCKU.....	26
3.3.9. STOWARZYSZENIE RODZIN KATOLICKICH DIECEZJI PŁOCKIEJ.....	26
3.3.10. DZIAŁANIA Z ZAKRESU REDUKCJI SZKÓD.....	26

IV. OPIS I OCENA POSIADANYCH ZASOBÓW ORAZ PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ.....	27
4.1. OGRANICZENIE POPYTU.....	27
4.1.1. WSTĘP.....	27
4.1.2. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII NA TERENIE MIASTA PŁOCKA.....	27
4.1.2.1. MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE MIASTA PŁOCKA NA LATA 2015 – 2019	27
4.1.2.2. REALIZACJA KRAJOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W 2018 R. W NAJWIĘKSZYCH MIASTACH WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO.....	28
4.1.2.3. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE PODEJMOWANE PRZEZ STRAŻ MIEJSKĄ W PŁOCKU.....	35
4.1.2.4. DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE PODEJMOWANE PRZEZ KOMENDĘ MIEJSKĄ POLICJI W PŁOCKU.....	35
4.1.2.5. PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W PŁOCKU POWIATOWA STACJA SANITARNO- EPIDEMIOLOGICZNA W PŁOCKU.....	35
4.1.2.6 DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZY W PŁOCKU.....	35
4.2. OGRANICZANIE PODAŻY.....	37
4.2.1. KOMENDA MIEJSKA POLICJI W PŁOCKU.....	37
4.2.2. POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W PŁOCKU.....	39
V. MAPA PROBLEMOWA.....	40
VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	41
VII. ZAŁĄCZNIK NR 1.....	43

I. WPROWADZENIE

Miasto Płock położone jest w województwie mazowieckim na Pojezierzu Dobrzyńskim i w Kotlinie Płockiej nad Wisłą (powiat grodzki, siedziba powiatu płockiego). Liczący ok. 1000 lat Płock, malowniczo położony na Wiślanej Skarpie wznoszącej się 47 m n.p.m., zaliczany jest do najpiękniejszych miast w Polsce. Geograficznie usytuowany jest na Nizinie Mazowiecko - Podlaskiej w odległości około 120 km od Warszawy. Powierzchnia miasta wynosi 88,06 km². Na terenie Płocka występuje 21 osiedli mieszkaniowych i dwa okręgi przemysłowe.

Informacje społeczno – demograficzne

Według danych GUS z 31 grudnia 2018 r. miasto liczyło 120 000 mieszkańców. Największą populację Płock odnotował w 1998 roku – wg danych GUS 131 011 mieszkańców. Natomiast po 1998 roku obserwuje się spadek liczby ludności Płocka.

Tabela 1. Dane demograficzne – liczba ludności Płocka w latach 1998 – 2015.

Rok	Liczba ludności Płocka
1998	131 011
1999	128 654
2000	128 580
2001	128 359
2002	128 208
2003	128 145
2004	127 841
2005	127 461
2006	127 224
2007	126 968
2008	126 807
2009	126 542
2010	126 061
2011	124 553
2012	124 048
2013	123 265
2014	122 224
2015	120 890
2016	121 295
2017	120 787
2018	120 000

Źródło: Wikipedia encyklopedia.

II. STAN PRAC NAD WDRAŻANIEM MONITORINGU PROBLEMU UZALEŻNIEŃ W PŁOCKU

2.1. Organizacja monitoringu

Monitorowanie problemu narkotyków i narkomanii na poziomie lokalnym pozwala zebrać dane do sporządzenia gminnego raportu o stanie zjawiska. Monitoring realizowany jest w Płocku od wielu lat, co pozwala na obserwację zachodzących zmian i uchwycenie nowych trendów na scenie narkotykowej jak np. ponowne pojawienie się nowych substancji psychoaktywnych (dopalaczy).

Dane niezbędne do przeprowadzenia analiz zostały zebrane przez Urząd Miasta. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia i wypracowane metody gromadzenia danych, pisemnie zwrócono się do poszczególnych instytucji z prośbą o udostępnienie informacji. W celu zwiększenia możliwości porównywania danych, dane za rok 2018 były zbierane zgodnie ze wskaźnikami monitorowanymi w latach ubiegłych.

W raporcie wykorzystano przede wszystkim źródła pierwotne. Informacji o rozmiarach narkomanii, rozumianej jako uzależnienie bądź używanie narkotyków w sposób rodzący poważne problemy, dostarczają zwłaszcza dane statystyczne instytucji reagujących na problem narkotyków.

Ponadto w raporcie uwzględniono wyniki badań ESPAD z 2016 roku zrealizowane w Płocku.

2.2. Zakres dostępnych danych

Dane ilościowe ze statystyk instytucji uzyskano z następujących źródeł:

- Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku,
- Poradnia Profilaktyczno – Konsultacyjna MONAR w Płocku,
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii „Jest Czas” prowadzony przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży KAI KAIROS w Płocku,
- Ośrodek Profilaktyki i Terapii „Azyl” prowadzony przez Fundację Ekonomii Społecznej „Przystań”,
- Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy w Płocku,
- Poradnia Profilaktyki i Leczenia Uzależnień PZOZ sp. z o.o. w Płocku
- Poradnia Leczenia Uzależnień Ośrodka Vide
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku,
- Komenda Miejska Policji w Płocku,
- Centrum Psychologiczno – Pastoralne METANOIA w Płocku,
- Punkt Konsultacyjny w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych prowadzony przez Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Płocka,
- Straż Miejska w Płocku,
- Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku,
- Wojewódzki Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Prof. Eugeniusza Wilczkowskiego w Gostyninie,
- inne źródła danych – Informacja z realizacji Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Płocka na lata 2015-2019 w roku 2018.
- Do porównań i analiz wykorzystano także dostępne dane statystyczne ogólnopolskie np. z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

2.3. Plany badawcze

Informacje i analizy zaprezentowane w raporcie pozwalają na wytyczenie mapy problemów, która może stanowić punkt wyjścia do planowania i wdrażania niezbędnych działań zaradczych.

III. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA I TRENDÓW

3.1. Rozpowszechnienie używania substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej

Badania ESPAD realizowane są co cztery lata na ogólnopolskiej próbie młodzieży szkolnej jak również w mieście Płock. Wyniki badań szkolnych są jednym z podstawowych elementów monitorowania problemów narkotyków i narkomanii jak również stanowić mogą podstawę do próby oceny działań prowadzonych na poziomie lokalnym. Dane z tabeli 3.1. pokazują, że wśród uczniów klas młodszych na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (20,8%) a na drugim miejscu leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza (13,6%). Wśród uczniów klas starszych na pierwszym miejscu również znajdują się marihuana i haszysz (35,1%). Lekki uspokajające i nasenne przyjmowane bez zalecenia lekarza także ułożywały się na drugim miejscu (16,4%). Wśród gimnazjalistów na trzecim miejscu znalazły się substancje wziewne (11,8%), a na kolejnych miejscach: amfetamina (2,9%), grzyby halucynogenne (2,2%), ekstazy (1,5%) oraz kokaina (2,7%). W starszej kohorcie na trzecim miejscu znajduje się amfetamina 4,7%, a na kolejnych miejscach: substancje wziewne (7,3%), ekstazy (3,8%), kokaina (3,9%), LSD lub inne halucynogeny (4,0%) oraz grzyby halucynogenne (2,5%). W przypadku przetworów konopi, leków uspokajających i nasennych bez przepisu lekarza oraz amfetaminy wyższe rozpowszechnienie eksperymentowania odnotować trzeba wśród starszej młodzieży niż w młodszej grupie, zaś do doświadczeń z substancjami wziewnymi częściej przyznawała się młodzież ze szkół gimnazjalnych. GHB, nowy w Polsce narkotyk, używany był kiedykolwiek przez 0,6% gimnazjalistów i 1,5% uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Substancja ta była używana kiedykolwiek przez odsetek badanych, niewiele odbiegający od odsetka respondentów, którzy przyznali się do używania nieistniejącego środka – relewinu (1,0% młodszych uczniów i 1,5% starszej młodzieży). Szczegółowe wyniki raportu z badanie ESPAD znajdują się we wcześniejszych raportach z monitorowania.

3.2. Problemowe używanie narkotyków

3.2.1. Charakterystyka osób zgłaszających się do Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej MONAR w Płocku

Opis osób, które mają problemy związane z używaniem narkotyków oparty jest na danych z placówek pomocowych w Płocku. Poradnia Monaru jest placówką do której zgłasza się największa liczba osób mających problemy z używaniem narkotyków. Liczba osób zgłaszających się do Poradni Profilaktyczno - Konsultacyjnej MONAR z powodu problemu narkotykowego i alkoholowego w 2018 roku wyniosła 456 osób. Jest to wzrost

w porównaniu do roku 2017. Jednakże liczba osób uzależnionych zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego (243 do 229 osób) ale zwiększyła się liczba współuzależnionych i będących członkami rodzin osób zagrożonych narkomanią i problemem alkoholowym (z 137 do 160 w 2018).

Tabela 3.2.1.1. Liczba osób z problemem narkotykowym i alkoholowym zgłaszających się do Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej MONAR w latach 2005-2018 według rozpoznania.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków	81	118	80	156	182	137	142	211 ¹	215	216	253	243	243	229
Liczba osób eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi (alkohol i narkotyki)	98	86	57	55	65	84	75	80	80	80	52	52	62	67
Liczba osób współuzależnionych i członkowie rodzin osób zagrożonych narkomanią i problemem alkoholowym	175	261	165	149	140	157	111	124	148 ²	150 ³	137	166	137	160
Razem	354	465	302	360	387	378	328	415	443	446	452	461	442	456

Źródło: Sprawozdanie merytoryczne z Poradni Profilaktyczno - Konsultacyjnej Monar w Płocku.

¹ wzrost od 2012 r. wynikał m.in. z faktu podjęcia dyżurów w Zakładzie Karnym w Płocku oraz dodatkowo na oddziale detoksykacyjnym w szpitalu w Gostyninie- Zalesiu.

² w 2013 r. przeprowadzenie spotkań psychoedukacyjnych ze 120 członkami rodzin osób zagrożonych narkomanią oraz terapii indywidualnej dla 28 osób współuzależnionych.

³ W 2014 r. przeprowadzenie spotkań psychoedukacyjnych z 125 członkami rodzin osób zagrożonych narkomanią oraz terapii indywidualnej dla 25 osób współuzależnionych.

W 2018 roku 15% osób zgłoszonych do leczenia w Poradni było kobietami to jest taki sam odsetek jak w 2017 roku. Widać zatem, że większość osób przyjętych do leczenia to byli mężczyźni. Najwięcej osób zgłosiło się w grupie wiekowej powyżej 30 lat. Jednakże wśród kobiet najwięcej osób było w wieku 20-29 lat.

Tabela 3.2.1.2. Liczba uzależnionych kobiet i mężczyzn zgłaszających się do Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej MONAR w latach 2009 – 2018 według wieku oraz liczba łączna.

	Liczba									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kobiety										
16-19 lat	1	2	4	8	10	12	17	19	12	12
20-29 lat	7	8	12	20	20	25	28	30	18	14
Powyżej 30 lat	12	12	11	18	21	20	6	3	7	8
Razem kobiet	20	22	27	46	51	57	51	52	37	34
Mężczyźni										
16-19 lat	8	8	11	18	23	29	55	62	37	36
20-29 lat	61	63	64	88	86	79	61	81	53	48
Powyżej 30 lat	93	44	40	59	55	51	86	119	116	111
Razem mężczyzn	162	115	115	165	164	159	202	262	206	195
Razem wszystkich	182	137	142	211	215	216	253	314	243	229

Źródło: Sprawozdanie merytoryczne z Poradni Profilaktyczno - Konsultacyjnej Monar w Płocku.

W 2018 roku połowa osób uzależnionych zgłosiła się do Poradni z powodu problemu z używaniem alkoholu. W następnej kolejności osoby ujawniały problemy związane z przetworami konopi (18%). W obydwu tych grupach odsetki osób uległym niewielkim zmianom. Odsetek osób zażywających marihuanę zwiększył się z 9% do 18% się a w przypadku alkoholu odsetek nieznacznie spadł z 55% do 50%.

3.2.1.5. Liczba i odsetek osób /nie wizyt/ uzależnionych zgłaszających się do Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej MONAR w latach 2009-2018 według rodzaju substancji.

Rodzaj substancji	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Heroina iniekcyjnie	-	-	-	2 (1%)	4 (2%)	8 (3%)	10 (3%)	26 (11%)	24 (8%)
Heroina „Brown sugar”	20 (15%)	17 (12%)	26 (12%)	23 (11%)	16 (7%)	13 (5%)	11 (3%)		
Przetwory konopi	24 (18%)	27 (19%)	42 (20%)	41 (19%)	49 (23%)	57 (22%)	65 (21%)	23 (9%)	54 (18%)
Barbiturany/inne leki nasenne/uspokajające	-	-	3 (1%)	2 (1%)	2 (1%)	3 (1%)	0	5 (2%)	4(1%)
Kokaina	3 (2%)	4 (3%)	7 (3%)	5 (2%)	3 (1%)	0	3 (1%)	1 (0,5%)	0
Amfetamina	17 (12%)	18 (13%)	26 (12%)	28 (13%)	26 (12%)	24 (9%)	27 (9%)	22 (9%)	23 (8%)
Mieszane	19 (14%)	24 (17%)	31 (16%)	41 (19%)	48 (22%)	51 (20%)	30 (9,5%)	22 (9%)	27 (9%)
Alkohol	51 (37%)	50 (35%)	73 (35%)	73 (34%)	68 (31%)	97 (38%)	141 (45%)	133 (55%)	148 (50%)
„Dopalacze”	3 (2%)	2 (1%)	3 (1%)	-	-	-	26 (8%)	11 (4,5%)	15 (5%)
Inne: ekstazy	-	-	-	-	-	-	1 (0,5%)	0	0
Razem	137 (100%)	142 (100%)	211 (100%)	215 (100%)	216 (100%)	253 (100%)	314 (100%)	243 (100%)	296 (100%)

Źródło: Sprawozdanie merytoryczne z Poradni Profilaktyczno - Konsultacyjnej Monar w Płocku.

Wśród uzależnionych kobiet w 2018 roku 55% zgłosiło się z powodu konsumpcji napojów alkoholowych (wzrost w porównaniu do 2017: 45%). Na drugim miejscu odnotowujemy przetwory konopi 16% (wzrost z 13% w 2017) podobny odsetek odnotowano w kategorii „mieszane” 12% (spadek z 16% w 2017).

Tabela 3.2.1.6. Liczba i odsetek kobiet /nie wizyt/ uzależnionych zgłaszających się do Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej MONAR w latach 2009-2018 według rodzaju substancji.

Kobiety									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Heroina iniekcyjnie	-	-	-	-	1 (2%)	3 (6%)	1 (2%)	2 (5%)	1 (2%)
Heroina „Brown sugar”	2 (9%)	2 (7%)	3 (7%)	2 (4%)	3 (5%)	5 (10%)	0	0	0
Przetwory konopi	2 (9%)	4 (15%)	7 (15%)	7 (14%)	9 (16%)	12 (23%)	9 (17%)	5 (13%)	8 (16%)
Barbiturany/inne leki nasenne/uspokajające	-	-	3 (7%)	2 (4%)	1 (2%)	2 (4%)	0	3 (8%)	3 (6%)
Kokaina	-	1 (4%)	2 (4%)	1 (2%)	-	-	0	0	0
Amfetamina	4 (18%)	4 (15%)	5 (11%)	6 (12%)	7 (12%)	5 (10%)	4 (8%)	4 (11%)	4 (8%)
Mieszane	2 (9%)	4 (15%)	7 (15%)	13 (25%)	15 (26%)	16 (31%)	4 (8%)	6 (16%)	6 (12%)
Alkohol	11 (50%)	11 (40%)	18 (39%)	20 (39%)	21 (37%)	8 (16%)	33 (63%)	17 (45%)	28 (55%)
Inne – „dopalacze”	1 (5%)	1 (4%)	1 (2%)	-	-	-	1 (2%)	0	1 (2%)
Razem	22 (100%)	27 (100%)	46 (100%)	51 (100%)	57 (100%)	51 (100)	52 (100%)	37 (100%)	51 (100%)

Źródło: Sprawozdanie merytoryczne z Poradni Profilaktyczno - Konsultacyjnej Monar w Płocku.

Wśród uzależnionych mężczyzn w 2018 roku 49% zgłosiło się z powodu konsumpcji napojów alkoholowych (niewielki wzrost w porównaniu do danych z 2017: 47%). Na drugim miejscu odnotowujemy przetwory konopi 19% (podobny odsetek do 2017: 18%) a następnie znalazła się heroina 9% i substancje mieszane 9%.

Tabela 3.2.1.7. Liczba i odsetek mężczyzn/nie wizyt/ uzależnionych zgłaszających się do Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej MONAR w latach 2009-2018 według rodzaju substancji.

Mężczyzn									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Heroina iniekcyjnie	-		-	2 (1%)	3 (2%)	5(7%)	9 (3,4%)	24 (10%)	22 (9%)
Heroina „Brown sugar”	18 (15%)	15 (13%)	23 (14%)	21 (13%)	13 (8%)	8 (8%)	11 (4,2%)		1(0%)
Przetwory konopi	22 (19%)	23 (20%)	35 (21%)	34 (21%)	40 (25%)	45 (21%)	56 (21%)	44 (18%)	46 (19%)
Barbiturany/inne leki nasenne/uspokajające	-	-	-	-	1 (1%)	1 (1%)	0	2 (1%)	1 (0%)
Kokaina	3 (3%)	3 (3%)	5 (3%)	4 (2%)	3 (2%)	0	3 (1%)	1 (0,5%)	1(0%)
Amfetamina	13 (11%)	14 (12%)	21 (13%)	22 (13%)	19 (12%)	19 (9%)	23 (9%)	20 (8%)	19 (8%)
Ekstazy	-	-	-	-		-	1 (0,4%)	-	-
Mieszane	17 (15%)	20 (17%)	24 (15%)	28 (17%)	33 (21%)	35 (16%)	26 (10%)	22 (9%)	21 (9%)
Alkohol	40 (35%)	39 (34%)	55 (33%)	53 (33%)	47 (30%)	89 (42%)	108 (41%)	113 (47%)	120 (49%)
Inne – „dopalacze”	2 (2%)	1 (1%)	2 (1%)	-		-	25 (10%)	16 (7%)	14 (6%)
Razem	115 (100%)	115 (100%)	165 (100%)	164 (100%)	159 (100%)	202 (100%)	262 (100%)	242 (100%)	245 (100%)

Źródło: Sprawozdanie merytoryczne z Poradni Profilaktyczno - Konsultacyjnej Monar w Płocku.

Powyższa analiza wskazuje na następujące tendencje wśród osób uzależnionych zgłaszających się do Poradni Profilaktyczno – Konsultacyjnej MONAR:

- liczby osób przyjętych do Poradni są na podobnym poziomie w ciągu ostatnich kilku lat
- większość osób uzależnionych zgłaszających się do placówki stanowili mężczyźni,
- nowym zjawiskiem jest używanie „dopalaczy” wśród zgłaszających się do Poradni,
- połowa osób korzystających z pomocy zgłasza się z powodu alkoholu,
- najczęściej konsumowaną przez osoby uzależnione substancją jest alkohol,
- wzrosły odsetki osób ujawniających problemy związane z używaniem przetworów konopi, na co znaczący wpływ może mieć realizacja od 2017 roku Programu terapeutycznego *Candis* dla osób mających problemy z powodu używania marihuany lub haszyszu,
- problemy związane z używaniem amfetaminy pozostają na stabilnym poziomie,
- po wzroście odsetka osób zgłaszających się do Poradni z powodu heroiny w 2017 roku najnowsze dane z 2018 roku odnotowały stabilizację.

W Poradni prowadzone były działania, które polegały na zapewnieniu pomocy poprzez udzielanie porad profilaktycznych, terapeutycznych, resocjalizacyjnych i pedagogicznych. W Poradni odbywały się dyżury specjalistów: profilaktyka uzależnień, pedagoga, pedagoga resocjalizacji, instruktora terapii uzależnień, terapeutów uzależnień. W Poradni prowadzone były również zadania:

- warsztaty podnoszące umiejętności wychowawcze dla rodziców dzieci uzależnionych, w których wzięło udział 12 rodziców,
- grupa wsparcia dla absolwentów warsztatów dla rodziców dzieci uzależnionych, w której uczestniczyło 10 osób,
- dyżur konsultanta ds. uzależnień – z konsultacji skorzystało 100 osób,
- dyżury pedagoga resocjalizacji (z porad skorzystało 28 osób), profilaktyka uzależnień (z porad skorzystało 15 osób), instruktora terapii uzależnień (z porad skorzystało 25 osób), terapeuty uzależnień (z porad skorzystały 92 osoby) oraz pedagoga (z porad skorzystały 54 osoby),
- program terapeutyczny CANDIS dla osób używających szkodliwie i uzależnionych od przetworów konopi, w którym wzięło udział 20 osób,
- program psychoedukacyjny pn. „Totalnie wolny” dla osób uzależnionych przebywających w Zakładzie Karnym w Płocku, w którym wzięło udział 29 osób,
- konsultacje indywidualne dla osób uzależnionych od narkotyków i/lub alkoholu przebywających na Oddziale Detoksykacyjnym w Szpitalu w Gostyninie-Zalesiu, z których skorzystały 54 osoby,
- zajęcia motywacyjno-edukacyjne dla osób uzależnionych od alkoholu przebywających na Oddziale Detoksykacyjnym w Szpitalu w Gostyninie-Zalesiu, z których skorzystały 63 osoby,
- mityngi grup samopomocowych oraz grupy wsparcia dla osób uzależnionych,

Ogółem udzielono 1068 porad 456 osobom.

3.2.2. Charakterystyka osób zgłaszających się do Ośrodka Profilaktyki i Terapii „Jest czas” prowadzonego przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży KAI KAIROS

W 2018 r., podobnie jak w zeszłym roku, Ośrodek udzielał specjalistycznej pomocy osobom używającym substancji psychoaktywnych oraz podejmującym zachowania ryzykowne, jak również ich rodzinom.

Program Ośrodka realizowany był poprzez udzielanie konsultacji, prowadzenie poradnictwa, interwencji, terapii motywującej, terapii indywidualnej, małżeńskiej, terapii rodzin, mediacji rodzinnych i terapii zajęciowej, jak również prowadzenie poradni internetowej i konsultacji internetowych. Nawiązano kontakt z instytucjami zainteresowanymi prowadzeniem zajęć wolontarystycznych przez klientów Ośrodka w ramach zawartych kontraktów terapeutycznych. Prowadzono niżej wymienione działania skierowane do młodzieży i rodziców:

- grupa psychoedukacja dla młodzieży nadużywającej środków psychoaktywnych - w zajęciach wzięło udział 8 osób,
- grupa socjoterapeutyczna dla młodzieży, której celem było m. in. kształtowanie poczucia własnej wartości, przeciwdziałanie agresji, praca nad prawidłową komunikacją z innymi ludźmi, budowanie pozytywnego obrazu siebie – w zajęciach wzięło udział 9 osób

- grupa psychoedukacyjno-terapeutyczna dla rodziców, w której wzięło udział 24 rodziców. W trakcie zajęć omawiane były następujące tematy: zachowania ryzykowne młodzieży, komunikacja w rodzinie, bariery komunikacyjne, stawianie granic, rozwiązywanie konfliktów, bunt, opór, agresja u dzieci, emocje dziecka, budowanie poczucia własnej wartości u dziecka,
- grupa DDA lub dla osób współuzależnionych, której celem była analiza przekonań osób uzależnionych – w zajęciach wzięło udział 11 osób,
- zajęcia arteterapeutyczne, w których wzięło udział 8 osób,
- podtrzymywanie współpracy z placówkami oświatowo-wychowawczymi i opiekuńczo-wychowawczymi w celu prowadzenia zajęć profilaktycznych oraz organizacji zajęć terapeutycznych dla dzieci z grup ryzyka.

Dane dotyczące osób zarejestrowanych w Ośrodku i zażywających narkotyki zaprezentowano w tabeli poniżej. Analizując liczby osób używających poszczególnych substancji psychoaktywnych na przestrzeni lat 2011-2017 zauważyć można, że przeważa używanie alkoholu, różnych środków psychoaktywnych (kategoria: mieszane) oraz przetworów konopi. Jednakże według danych z 2018 nie odnotowano nikogo kto zgłosił się z powodu konopi.

Tabela 3.2.1.1. Liczba i odsetek osób zgłaszających się do Ośrodka w latach 2011-2018 według rodzaju zażywanej substancji lub wykazujących zachowania ryzykowne.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leki uspokajające / nasenne	3 (7%)	-	-	-	-	1 (2%)	1 (2%)	-
Przetwory konopi (marihuana i haszysz)	10 (24%)	11 (18%)	11 (16%)	7 (13%)	-	10 (22%)	4 (8%)	-
Amfetamina	1 (2%)	2 (3%)	2 (3%)	3 (6%)	-	-	-	-
Opiaty	2 (5%)	-	2 (3%) (heroina)	-	-	-	-	-
Alkohol	5 (12%)	5 (8%)	7 (11%)	5 (10%)	5 (8%)	5 (11%)	3 (6%)	3 (8%)
Mieszane: alkohol, THC, amfetamina	4 (9%)	-	3 (4%)	1 (2%)	6 (9%)	4 (9%)	6 (12%)	6 (16%)
Dopalacze	-	-	-	-	1 (1%)	1 (2%)	2 (4%)	0
Inne: zachowania ryzykowne i trudności wychowawcze	17 (41%)	42 (71%)	42 (63%)	36 (69%)	52 (81%)	24 (53%)	34 (68%)	27 (75%)
Ogółem	42 (100%)	60 (100%)	67 (100%)	52 (100%)	64 (100%)	45 (100%)	50 (100%)	36 (100%)

Źródło: Dane Ośrodka Profilaktyki i Terapii „Jest Czas” w Płocku.

W 2018 roku wśród 23 kobiet, które zgłosiły się do ośrodka trzy osoby używały narkotyków. Wśród mężczyzn (13 osób) był to również trzy osoby.

Tabela 3.2.1.2. Liczba i odsetek osób zgłaszających się do Ośrodka wg płci i rodzaju zażywanej substancji lub wykazujących zachowania ryzykowne w latach 2011-2018.

	Kobiety							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leki uspokajające/ nasenne	2 (20%)	-	-	-	-	1 (7%)	1 (4%)	0
Przetwory konopi	1 (10%)	2 (7%)	3 (18%)	-	-	1 (7%)	1 (4%)	0
Opiaty	-	-	1 (6%) (heroina)	-	-	0	0	0
Kokaina	-	-	-	-	-	0	0	0
Alkohol	2 (20%)	2 (7%)	1 (6%)	1 (5%)	2 (7%)	2 (14%)	1 (4%)	2 (9%)
Mieszane: alkohol, THC, amfetamina	2 (20%)	-	2 (12%)	1 (5%)	2 (7%)		3 (12%)	3 (13%)
Inne: zachowania ryzykowne i trudności wychowawcze	3 (30%)	24 (86%)	10 (58%)	18 (90%)	26 (86%)	10 (72%)	19 (76%)	18 (78%)
Ogółem	10 (100%)	28 (100%)	17 (100%)	20 (100%)	30 (100%)	14 (100%)	25 (100%)	23 (100%)

Źródło: Dane Ośrodka Profilaktyki i Terapii „Jest Czas” w Płocku.

Tabela 3.2.1.3. Liczba i odsetek osób zgłaszających się do Ośrodka wg płci i rodzaju zażywanej substancji lub wykazujących zachowania ryzykowne w latach 2011-2018.

	Mężczyźni							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leki uspokajające/ nasenne	1 (3%)	-	-	-	-	0	0	0
Przetwory konopi	9 (28%)	9 (28%)	8 (16%)	7 (22%)	-	9 (29%)	3 (12%)	0
Amfetamina	1 (3%)	2 (6%)	2 (4%)	3 (9%)	-	0	0	0
Ekstazy	-	-	-	-	-	0	0	0
Opiaty	2 (6%)	-	1 (2%) (heroina)	-	-	0	0	0
Heroina „Brown sugar”	-	-	-	-	-	0	0	0
Kokaina	-	-	-	-	-	0	0	0
Alkohol	3 (9%)	3 (9%)	6 (12%)	4 (13%)	3 (8%)	3 (10%)	2 (8%)	1 (7%)
Mieszane: alkohol, THC, amfetamina	2 (6%)	-	1 (2%)	-	4 (12%)	4 (13%)	3 (12%)	3 (21%)
Inne:	14 (45%)	18 (57%)	32	18	26	14	15	9

zachowania ryzykowne i trudności wychowawcze			(64%)	(56%)	(76%)	(45%)	(60%)	(72%)
Dopalacze	-	-	-	-	1 (4%)	1 (2%)	2 (8%)	0
Ogółem	32 (100%)	32 (100%)	50 (100%)	32 (100%)	34 (100%)	31 (100%)	25 (100%)	13 (100%)

3.2.3. Charakterystyka osób zgłaszających się do Ośrodka Profilaktyki i Terapii „Azyl”

Ośrodek Profilaktyki i Terapii „Azyl” objął pomocą 144 osoby z problemem od substancji psychoaktywnych lub podejmujących zachowania ryzykowne. Głównymi narkotykami z powodu których osoby zgłaszały się do ośrodka to były stymulanty: amfetamina (3 osoby) i kokaina (3 osoby) oraz przede wszystkim przetwory konopi (25 osób). Ostatnie dane odnotowują wzrost liczby osób z problemem narkotykowym bądź będących w grupie ryzyka uzależnienia od narkotyków.

Tabela 3.2.3.1 Rodzaje narkotyków używane przez osoby, które zgłosiły się do Ośrodka w 2016 - 2018 roku

	2016			2017			2018		
	Kobiet y	Mężczyźni	Razem	Kobiet y	Mężczyźni	Razem	Kobiet y	Mężczyźni	Razem
Leki nasenne/uspakajające	7	0	7	0	0	0	0	0	0
Przetwory konopi	2	9	11	3	5	8	9	16	25
Amfetamina	3	8	11	2	7	9	1	2	3
Ekstazy	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Heroina	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Heroina „Brown sugar”	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kokaina	0	8	8	1	2	3	1	2	3
Alkohol	25	46	71	57	47	104	6	77	83
Mieszane: jakie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dopalacze	1	2	3	0	0	0	0	2	2
Zachowania ryzykowne	10	18	28	1	1	2	6	22	28
Łączna liczba osób	48	91	139	63	61	124	23	121	144

Źródło: Informacja ze sprawozdania Ośrodka Profilaktyki i Terapii „Azyl”

W Ośrodku udzielana była pomoc psychologiczna, pedagogiczna, e-poradnictwo. Zorganizowano grupy terapeutyczne ukierunkowane na rozwiązywanie problemów osób zgłaszających się do Ośrodka:

- grupa terapeutyczna dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem – w treningu wzięły udział 11 osób,

- grupa terapeutyczna dla dorosłych „Akademia Rodzica” – w zajęciach brało udział 12 rodziców,
- grupa wsparcia dla osób doznających przemocy - celem zajęć było nabycie zachowań służących przerwaniu przemocy – w zajęciach brało udział 11 osób.
- Dwie grupy Treningu Zastępowania Agresji – 18 osób

3.2.4. Charakterystyka osób zgłaszających się do Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień PZOZ Sp. z o. o. w Płocku

W 2018 roku do Poradni przyjęto 18 osób z problemem narkotykowym. W zdecydowanej większości byli to mężczyźni (14 osób). Jest to dwukrotny wzrost osób w porównaniu do danych z roku 2017 (9 osób). Liczba kobiet wzrosła z 2 w 2017 do 4 w 2018 a mężczyzn z 7 do 14 w 2018.

Tabela 3.2.4.1. Liczba osób przyjętych do Poradni z problemem narkotykowym w latach 2004 – 2018.

Lata	Ogółem	Wg płci		Wg wieku		
		Mężczyźni	Kobiety	do 17 lat	18 – 29 lat	Powyżej 30 lat
2004	35	30	5	9	26	0
2005	44	37	7	6	32	6
2006	44	19	25	3	37	4
2007	44	38	6	-	-	-
2008	33	29	4	-	-	-
2009	24	23	1	2	22	-
2010	32	29	3	b.d.	b.d.	b.d.
2011	10	7	3	-	8	2
2012	12	12	0	0	8	4
2013	9	6	3	0	6	3
2014	11	11	0	0	7	4
2015	15	11	4	2	10	3
2016	20	18	2	1	13	6
2017	9	7	2	0	7	2
2018	18	14	4	0	13	5

Źródło: Dane Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień PZOZ Sp. z o. o. w Płocku.

Zarówno kobiety i mężczyźni przyjęci do Poradni w 2018 roku zadeklarowali używania kilku substancji. Najwięcej przyjętych osób było w wieku 18-29 lat.

Tabela 3.2.4.2. Przyjęci do Poradni w latach 2011 - 2018 z powodu używania substancji psychoaktywnych, wg płci i typu substancji.

Podstawowy narkotyk	Płeć																Ogółem							
	kobiety								mężczyźni															
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Leki nasenne/uspokajające	-	-	-	-	3	-	1	-	-	2	-	-	2	-	1	-	-	2	-	-	5	-	2	-
Przetwory konopi	-	-	3	-	1	-	1	-	-	-	6	11	7	16	6	-	-	-	9	11	8	16	7	-
Amfetamina	-	-	-	-	-	2	-	-	-	7	-	-	2	2	-	-	-	7	-	-	2	4	-	-
Mieszane:	-	-	-	-	-	-		4	-	-	-	-	-	-		14	-	-	-	-	-	-	-	18
alkohol +leki uspokajające	2	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-
alkohol + przetwory konopi + amfetamina	1	-	-	-	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-
Inne („dopalacze”)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-
Łączna liczba osób	3	-	3	-	4	2	2	4	7	12	6	11	11	18	7	14	10	12	9	11	15	20	9	18

Źródło: Dane Poradni Profilaktyki i Leczenia Uzależnień PZOZ Sp. z o. o. w Płocku.

3.2.5 Poradnia Leczenia Uzależnień Ośrodka Vide

W 2018 r. w Poradni Leczenia Uzależnień Ośrodka Vide leczyło się z powodu narkotyków 39 osób w tym najczęściej osoby zgłaszały się z powodu kilku substancji (16 osób) oraz marihuany i haszyszu (12 osób).

Podstawowa Substancja	Kobiety				Mężczyźni			
	do 17 lat	18 – 29 lat	30-64 lat	Razem	do 17 lat	18 – 29 lat	30-64 lat	Razem
Opiaty i opioidy	0	0	0	0	1	1	0	2
Marihuana i haszysz	2	0	0	2	2	6	2	10
Leki uspokajające i nasenne	0	1	0	1	0	0	0	0
Amfetamina i inne substancje stymulujące	0	0	0	0	0	1	2	3
Mieszane	1	1	3	5	1	9	6	16
Ogółem	3	2	3	8	4	17	10	31

3.2.6. Statystyki Ośrodka Opiekuńczo – Wychowawczego w Płocku

Do przedstawienia działań Ośrodka Opiekuńczo - Wychowawczego zaprezentowano informacje z dwóch placówek podejmujących działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii tj. Placówki Socjalizacyjnej oraz Placówki Interwencyjnej. W 2018 roku w Placówce Interwencyjnej przebywało 36 wychowanków. W 2018 roku wykonano 10 testów, które dały wynik pozytywny dla dziewczyny i chłopaka. Dzieci, u których wykonano testy z wynikiem pozytywnym zostały objęte oddziaływaniami z zakresu profilaktyki.

Tabela 3.2.6.2. Statystyki Placówki Socjalizacyjnej w latach 2009 – 2018.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba testów oraz nieletnich, u których przeprowadzono badania na obecność narkotyku w organizmie	21 (19 chłopców i 2 dziewczęta)	16 (13 chłopców i 3 dziewczęta)	6 (3 chłopców i 3 dziewczęta)	32 (28 chłopców i 4 dziewczęta)	26 (17 chłopców i 9 dziewcząt)	49 (40 chłopców i 9 dziewcząt)	45 testów (6 dziewcząt i 3 chłopców)	76 testów (9 dziewcząt i 27 chłopców)	105 (4 dziewczyny i 7 chłopców)	10 (2 dziewczyny i 1 chłopiec)
Liczba testów pozytywnych (THC, amfetamina, kokaina, MDMA, MOR)	0	0	0	5	3	3	20	13	8	2

Źródło: Informacja z Ośrodka Opiekuńczo – Wychowawczego w Płocku.

Warto podkreślić, że zarówno Placówka Socjalizacyjna jak też Placówka Interwencyjna współpracują z zewnętrznymi instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się problemem narkotyków i narkomanii.

3.3. Konsekwencje zdrowotne i społeczne

3.3.1. Statystyki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Płocku w Dziale Pracy Socjalnej oraz Zespole Pracy Socjalnej udzielono pomocy finansowej osobom z problemem narkotyków i narkomanii oraz ich rodzinom. W 2018 roku liczba osób objętych pomocą z powodu narkotyków wzrosła w stosunku do liczby z 2017 z 40 do 49. Ośrodek udzielił pomocy materialnej 40 rodzinom, które zostały objęte pomocą z powodu uzależnienia od narkotyków (rok wcześniej 29 rodzinom). Wszczęto 18 procedur Niebieskiej Karty dotyczących osób z problemem nadużywania substancji psychoaktywnych, co oznacza spadek w porównaniu do roku 2017 (21). Poniższa tabela przedstawia liczbę i odsetek osób, którym udzielono pomocy w MOPS-ie w latach 2010-2018 z powodu problemu narkotykowego. Ponad połowa osób była w wieku powyżej 30 lat (57%). Osoby z wykształceniem podstawowym stanowiły największy odsetek osób objętych pomocą (39%). Ponad połowa osób, którym udzielono świadczenia była bezrobotna (55%). Najczęściej osoby objęte pomocą z powodu narkotyków były z gospodarstw jednoosobowych (73%). Głównym udzielonym wsparciem była pomoc finansowa (54%).

Tabela 3.3.1.1. Liczba i odsetek osób, którym udzielono pomocy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w latach 2010-2018 z powodu narkomanii.

Wiek	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
do 18 lat	0 (-%)	0 (-%)	0 (-%)	0 (-%)	2 (6%)	3 (6%)	0	2 (5%)	1 (2%)
19-29 lat	6 (60%)	8 (38%)	22 (73%)	16 (57%)	17 (55%)	21 (47%)	13 (33%)	13 (33%)	20(41%)
powyżej 30 lat	4 (40%)	13 (62%)	8 (27%)	12 (43%)	12 (39%)	21 (47%)	26 (67%)	25 (62%)	28 (57%)
Razem:	10 (100%)	21 (100%)	30 (100%)	28 (100%)	31 (100%)	45 (100%)	39 (100%)	40 (100%)	49 (100%)
Wykształcenie									
Podstawowe	5 (50%)	6 (29%)	11 (37%)	10 (36%)	4 (13%)	24 (53%)	11 (28%)	9 (22%)	19 (39%)
Gimnazjalne	2 (20%)	3 (14%)	5 (16%)	6 (21%)	10 (32%)	4 (9%)	11 (28%)	10 (25%)	11 (22%)
Zawodowe	3 (30%)	9 (43%)	11 (37%)	10 (36%)	12 (39%)	10 (22%)	10 (26%)	15 (38%)	14 (29%)
Średnie	0 (-%)	3 (14%)	3 (10%)	2 (7%)	5 (16%)	7 (16%)	7 (18%)	6 (15%)	5 (10%)
Razem:	10 (100%)	21 (100%)	30 (100%)	28 (100%)	31 (100%)	45 (100%)	39 (100%)	40 (100%)	49 (100%)

Aktywność zawodowa									
Pracujący	0 (-%)	1 (5%)	0 (-%)	0 (-%)	0	1 (2%)	0	1 (2%)	9 (18%)
Bezrobotny	7 (70%)	18 (86%)	23 (77%)	21 (75%)	16 (52%)	22 (49%)	30 (77%)	23 (58%)	27 (55%)
Emeryt	0 (-%)	0 (-%)	0 (-%)	0 (-%)	0	3 (7%)		0	0 (0%)
Rencista	1 (10%)	0 (-%)	0 (-%)	0 (-%)	2 (6%)	2 (4%)	1 (3%)	3 (8%)	0 (0%)
praca dorywcza	0 (-%)	0 (-%)	1 (3%)	2 (7%)	1 (3%)	8 (18%)	5 (13%)	6 (15%)	6(12%)
inne*	2 (20%)	2 (9%)	6 (20%)	5 (18%)	12 (39%)	9 (20%)	3 (7%)	7 (17%)	7 (15%)
Razem:	10 (100%)	21 (100%)	30 (100%)	28 (100%)	31 (100%)	45 (100%)	39 (100%)	40 (100%)	49(100%)
Gospodarstwo domowe									
Jednoosobowe	9 (90%)	19 (91%)	22 (73%)	28 (100%)	25 (81%)	40 (89%)	29 (74%)	28 (70%)	36 (73%)
Wieloosobowe	1 (10%)	2 (9%)	8 (27%)	0 (-%)	6 (19%)	5 (11%)	10 (26%)	12 (30%)	13 (27%)
Razem:	10 (100%)	21 (100%)	30 (100%)	28 (100%)	31 (100%)	45 (100%)	39 (100%)	40 (100%)	49 (100%)
Rodzaj udzielonej pomocy									
Pomoc finansowa	10 (63%)	21 (88%)	27 (56%)	28 (72%)	33 (63%)	30 (60%)	35 (61%)	29 (62%)	40 (54%)
Wsparcie specjalisty	2 (12%)	1 (4%)	10 (21%)	6 (15%)	9 (17%)	4 (8%)	10 (18%)	12 (25%)	11 (15%)
Skierowanie do innej placówki	4 (25%)	1 (4%)	8 (17%)	5 (13%)	6 (12%)	8 (16%)	8 (14%)	5 (11%)	7 (9%)
Inne: ubezpieczenie	-	1 (4%)	3 (6%)	0 (-%)	4 (8%)	8 (16%)	4 (7%) obiady+ schronienie)	1 (2%)	16 (22%)
Razem:	16 (100%)	24 (100%)	48 (100%)	39 (100%)	52 (100%)	50 (100%)	57 (100%)	47** (100%)	49** (100%)

Źródło: Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku. * Uprawnienia do korzystania z zasiłku stałego z pomocy społecznej w 2009 roku – 5 osób, udział w projekcie EFS „Droga do aktywności” - 2 osoby. W 2010 roku 2 osoby uprawnione do zasiłku stałego. W 2011 roku osoby nieaktywne zawodowo. ** Liczba rodzaju udzielonej pomocy jest wyższa niż liczba osób, ponieważ niektórzy z nich korzystali z więcej niż jednej formy pomocy.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielił wsparcia specjalistów 17 osobom, co oznacza wzrost w porównaniu do 2017 roku: 2 osoby. Ponad połowa osób (59%) była wieku 19-29 lat o statucie osoby bezrobotnej.

Tabela 3.3.1.2. Liczba i odsetek osób z problemem uzależnienia od narkotyków (w tym w rodzinach), które zgłosiły się w latach 2010 – 2018 do Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

	2010	2011	2012	2015	2016	2017	2018
Wiek							
do 18 lat	0 (-%)	1 (12,5%)	0	1 (7%)	0	0	1 (6%)
19-29 lat	3 (25%)	4 (50%)	2 (33%)	4 (27%)	5 (50%)	1 (50%)	10 (59%)
powyżej 30 lat	9 (75%)	3 (37,5%)	4 (67%)	10 (66%)	5 (50%)	1 (50%)	6 (35%)
Razem:	12 (100%)	8 (100%)	6 (100%)	15 (100%)	10 (100%)	2 (100%)	17 (100%)
Aktywność zawodowa							
Pracujący	1 (9%)	1 (12,5%)	1 (17%)	4 (27%)	3 (30%)	5	5 (29%)
Bezrobotny	2 (18%)	1 (12,5%)	5 (83%)	6 (bez pracy) (48%)	1 (10%)	10	10 (59%)
Emeryt	2 (18%)	0 (-%)	0 (-%)	0	0	0	0
rencista	3 (28%)	0 (-%)	0 (-%)	1(7%)	1 (10%)	0	0
praca dorywcza	2 (18%)	2 (25%)	0 (-%)	2 (14%)	3 (30%)	1 (50%)	1 (6%)
Inne ²	1 (9%)	4 (50%)	0 (-%)		2 (20%)	0	1 (6%)
Razem:	11 (100%)	8 (100%)	6 (100%)	15	10 (100%)	2 (100%)	17 (100%)
Rodzaj udzielonej pomocy							
interwencje w środowisku	6(25%)	b.d.	b.d.	b.d	b.d	b.d	0
wsparcie (w tym spotkania indywidualne, grupowe, wsparcie dla rodzin)	11 (46%)	8 (44%)	6 (40%)	b.d	10 (100%)	b.d	17
edukacja	2 (8%)	b.d.	b.d.	b.d	b.d	b.d	0
porady psychologiczne, terapia	1 (4%)	b.d.	b.d.	b.d	b.d	b.d	0
porady prawne	4 (17%)	b.d.	b.d.	b.d	b.d	b.d	0
skierowanie do innej placówki	0 (-%)	8 (44%)	5 (33%)	b.d	b.d	b.d	0
Inne: zapewnienie schronienia, pomoc finansowa	-	2 (12%)	4 (27%)	15 (pomoc finansowa)	b.d	b.d	0
Razem:	24 (100%)	18 (100%)	15 (100%)	15 (100%)	10 (100%)	2 (100%)	17 (100%)

Źródło: Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płocku.

¹ W roku 2013 do Ośrodka Interwencji Kryzysowej nie zgłosiły się osoby z problemem narkotykowym.

² W 2010 roku kobieta otrzymująca alimenty od męża. W 2011 roku 3 uczniów/studentów, 1 osoba nieaktywna zawodowo.

3.3.2. Zatrucia narkotykowe zarejestrowane przez Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku

Z informacji Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Płocku wynika, że w 2018 roku przyjęto 30 osób z powodu zatrucia narkotykowego a z powodu alkoholu 32 osób w tym odnotowano jeden

zgon z powodu narkotyków (trzy z powodu alkoholu). Ostatnie dane z 2018 roku pokazują na stabilizację liczby zatruć po dużym wzroście w 2017 roku. Prawie wszystkie zatrucia stanowili mężczyźni 29 przypadków. Najwięcej przypadków odnotowano z powodu halucynogenów (12 osób), opioidy (5 osób), kannabinoidy (4 osoby), stymulanty (3 osoby). Dane z lat poprzednich przedstawia tabela 3.3.2.1

Tabela 3.3.2.1. Hospitalizacje związane z zatruciem narkotykowym w latach 2009 – 2018.

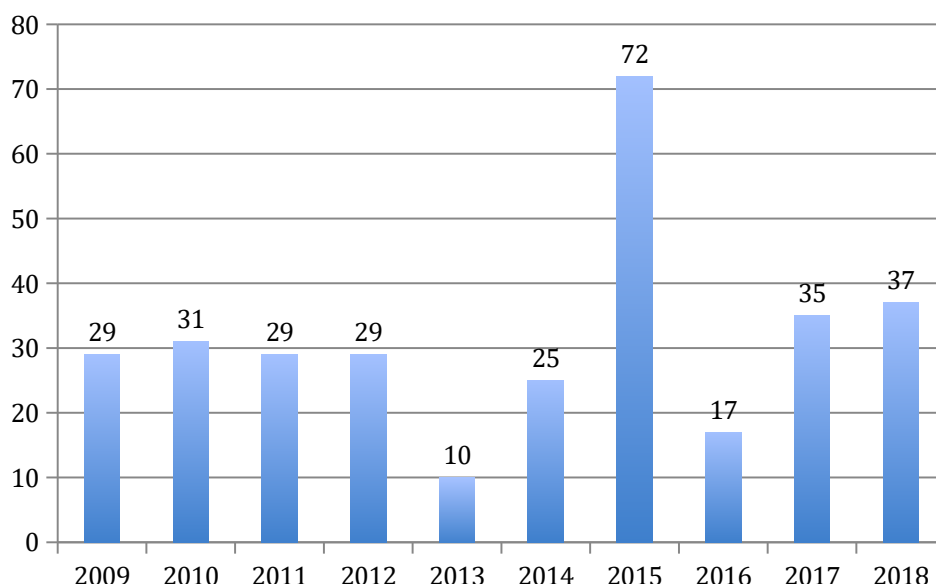
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba przyjęć pacjentów z zatruciem narkotykowym	3	8	17	14	10	12	26	13	32	30
Liczba przyjęć pacjentów z zatruciem narkotykowym ze skutkiem śmiertelnym	3	0	1	0	0	0	0	1	1	1

Źródło: Informacja z Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Płocku.

3.3.3. Interwencje medyczne Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku w związku z podejrzeniem użycia środków odurzających

Najnowsze dane wskazują na zahamowanie wzrostu zatruć, których duży wzrost odnotowano w 2017: 35 przypadków. Najnowsze dane odnotowały, iż udzielono pomocy 37 osobom z powody narkotyków.

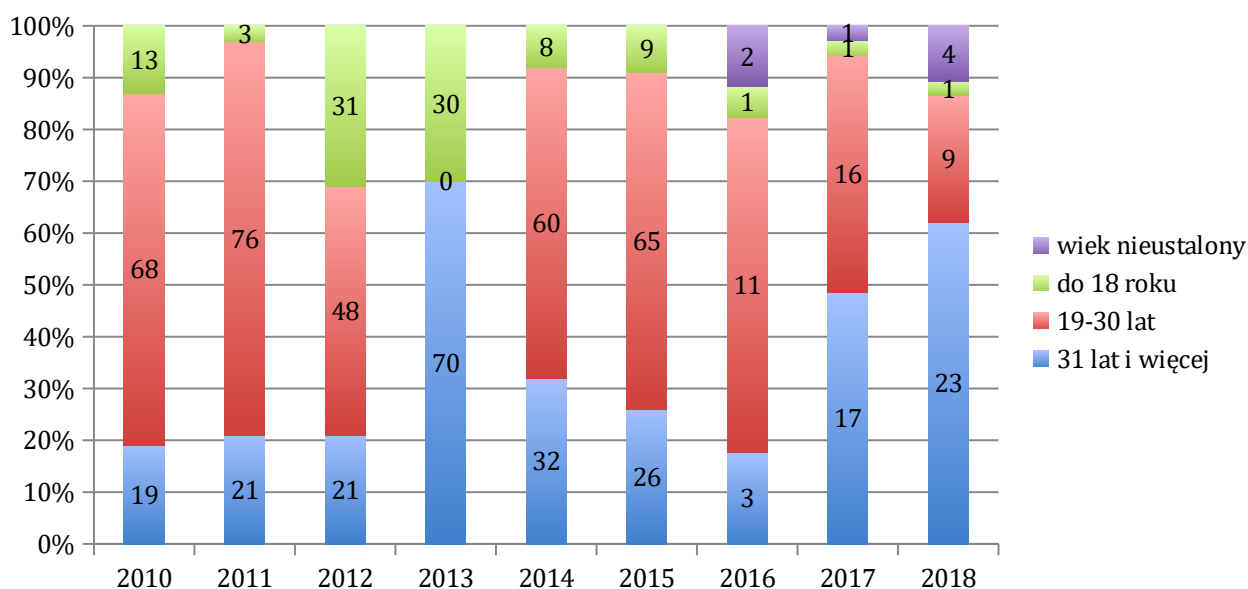
Wykres 3.3.3.1. Liczba osób, którym udzielono pomocy medycznej w latach 2009 - 2018 w związku z podejrzeniem użycia środków odurzających.

Źródło: Dane Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku

W 2018 roku najwięcej zatruci odnotowano w grupie osób powyżej 30 lat (23 osoby) – od 2016 roku rośnie liczba zatruci w tej grupie.

Wykres 3.3.3.2. Odsetki osób, którym udzielono pomocy medycznej w latach 2010 - 2018 w związku z podejrzeniem użycia środków odurzających, według wieku (%)

Źródło: Na podstawie danych Wojewódzkiej Stacji Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku

3.3.4. Zgłoszenia osób używających substancji psychoaktywnych do Wojewódzkiego Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Prof. Eugeniusza Wilczkowskiego w Gostyninie

W Szpitalu prowadzona jest detoksykacja dla osób uzależnionych od narkotyków oraz podstawowe zajęcia motywujące do podjęcia dalszego leczenia. Od 2015 roku, kiedy w szpitalu detoksykowano

30 osób, zmalała liczba osób podejmujących odtrucie w szpitalu. W 2018 roku przyjęto do Szpitala 22 osoby: w tym z powodu heroiny 5, z powodu kilku substancji 14 i po jednej osobie z powodu kannabinoidów, stymulantów oraz leków. Wśród osób detoksykowanych byli w większości mężczyźni: 19 osób.

Tabela 3.3.4.1. Liczba osób uzależnionych od narkotyków przyjętych do Szpitala w latach 2001-2018.

Lata	KOBIECY		MĘŻCZYŹNI		OGÓŁEM		ŁĄCZNA
	Po raz pierwszy	Po raz kolejny	Po raz pierwszy	Po raz kolejny	Po raz pierwszy	Po raz kolejny	
2001	1	-	2	4	3	4	7
2002	3	3	8	9	11	12	23
2003	-	-	9	9	9	9	18
2004	3	1	12	8	15	9	24
2005	-	-	17	9	17	9	26
2006	-	-	9	9	9	9	18
2007	1	-	9	10	10	10	20
2008	-	-	13	12	13	12	25
2009	2	-	13	21	15	21	36
2010	-	-	10	21	10	21	31
2011	-	-	5	10	5	10	15
2012	1		19		20		20
2013	2	-	5	9	7	9	16
2014	2		17		6	13	19
2015	2		28		7	23	30
2016	1		22		23		23
2017	2		19		21		21
2018	3		19		22		22

Źródło: Dane Wojewódzkiego Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Profesora Eugeniusza Wilczkowskiego w Gostyninie

W 2018 roku hospitalizowano ponad połowa osób była w wieku powyżej 29 lat: 13 osób, podobnie jak w roku poprzednim.

Tabela 3.3.4.2. Liczba i odsetek osób uzależnionych od opiatów przyjętych do Szpitala w latach 2012- 2018 według wieku.

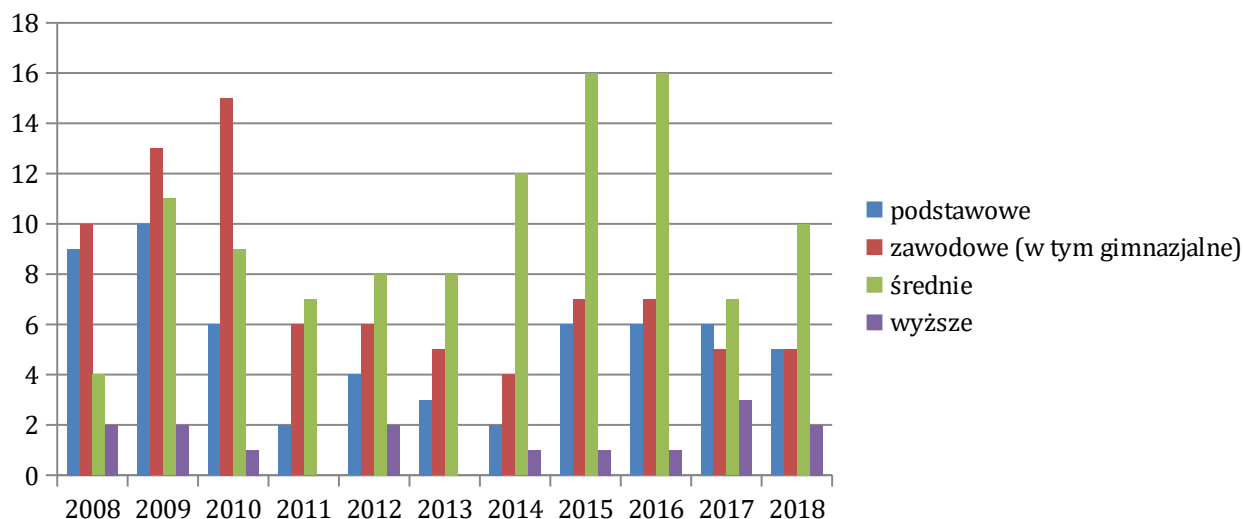
WIEK PACJENTÓW	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
do 17 rż.	-	-	-	-	-	-	-
18-20 rż.	-	-	19	17 (56%)	11 (49%)	9 (43%)	9 (41%)
21-25 rż.	4 (20%)	6 (38%)					
26-29 rż.	10 (50%)	5 (31%)					
powyżej 29 rż.	6 (30%)	5 (31%)	-	13 (46%)	12 (51%)	12 (57%)	13
Razem:	20 (100%)	16 (100%)	19 (100%)	30 (100%)	23 (100%)	21 (100%)	22 (100%)

Źródło: Dane Wojewódzkiego Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej

W 2018 roku najwięcej osób pozostawało na utrzymaniu rodziny: 8 osób z 22, ale nie wiele mniej pracowało na etat – 7 osób. Trzy osoby miały pracę dorywczą a dwie osoby otrzymywały świadczenia z pomocy społecznej.

Blisko połowa osób hospitalizowanych w 2018 roku miała wykształcenie średnie (10).

Wykres 3.3.4.1. Wykształcenie hospitalizowanych osób w latach 2008-2018 (liczby osób).

Źródło: Dane Wojewódzkiego Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Profesora Eugeniusza Wilczkowskiego w Gostyninie.

3.3.5 Punktu Konsultacyjnego w Miejskim Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych przy ul. Misjonarskiej 22 w Płocku

Celem działań podejmowanych w Punkcie było zwiększenie dostępności różnych form pomocy specjalistycznej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin. Udzielanie świadczeń pomocy społecznej osobom używającym narkotyków szkodliwie oraz osobom uzależnionym było realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku. W Punkcie Konsultacyjnym prowadzone były dyżury 3 psychologów, 3 prawników, 2 pedagogów, 2 logopedów, profilaktyka uzależnień, specjaliści ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W Punkcie Konsultacyjnym udzielana była bezpłatna pomoc dla mieszkańców Płocka z zakresu profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie. Osobom zgłaszającym się po pomoc udzielone zostało wsparcie oraz porady odnośnie sposobów rozwiązania zaistniałego problemu. Udzielono 1 438 porad 890 osobom.

3.3.6. Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Płocku

Projekt pn. „Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, w którym będą udzielane mieszkańcom Płocka porady z zakresu profilaktyki uzależnień (alkohol, narkotyki), rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie”. W Punkcie

prowadzone były dyżury psychologa, logopedy, pedagoga i prawnika, których zadaniem było udzielanie bezpłatnych informacji i porad dotyczących profilaktyki uzależnień (alkohol, narkotyki), rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy w rodzinie, w tym dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami oraz wykazującej zachowania ryzykowne. Udzielono ogółem 423 porad 173 osobom, w tym 1 poradę 1 osobie z problemem narkotykowym i 1 poradę dorosłemu członkowi rodziny osoby z problemem narkotykowym.

3.3.7. Centrum Psychologiczno – Pastoralne METANOIA w Płocku

Projekt pn. „Punkt Informacyjno-Konsultacyjny METANOIA” był realizowany w 2018 roku. W Punkcie prowadzone były dyżury 2 mediatorów, 2 psychologów, 2 pedagogów, 2 prawników, terapeuty uzależnień, specjalisty ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i neurologopedy. W ramach dyżurów udzielono 584 porad 360 osobom, w tym: 9 porad 8 osobom z problemem narkotykowym, 17 porad 7 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem narkotykowym (w tym osobom współuzależnionym),

3.3.8. Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom „Tygiel” w Płocku

Stowarzyszenie realizowało projekt pn. „Punkt Informacyjno-Konsultacyjny. Rejon I – obejmujący osiedla Podolszyce Południe, Podolszyce Północ, Zielony Jar”. W Punkcie prowadzone były dyżury psychologa, pedagoga, prawnika, logopedy oraz profilaktyka uzależnień, którzy udzielili 471 porad 130 osobom, w tym: 12 porad 4 osobom z problemem narkotykowym, 15 porad 8 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem narkotykowym (w tym osobom współuzależnionym).

3.3.9. Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Płockiej

Stowarzyszenie realizowało projekt pn. „Punkt Informacyjno-Konsultacyjny –kontynuacja” obejmujący osiedla: Radziwie, Góry, Pradolina Wisły, Ciechomice. W Punkcie prowadzone były dyżury psychologa, pedagoga-logopedy, prawnika i doradcy rodzinnego. W ramach dyżurów udzielono 167 porad 112 osobom, w tym: 3 porad 3 osobom z problemem narkotykowym, 5 porad 5 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem narkotykowym (w tym osobom współuzależnionym).

3.3.10 Działania z zakresu redukcji szkód

W 2018 roku w Płocku realizowane były działania z zakresu redukcji szkód. W ramach projektu Blżej siebie – dalej od uzależnień” zrealizowano działania oparte na pracy metodą partyworking w trakcie trwania festiwalu Audioriver w Płocku. Powyższe działania realizowane były przez 4 przeszkolonych pracowników Ośrodka i miały na celu ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z zażywaniem narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych oraz propagowanie bezpiecznej zabawy wśród uczestników imprez muzycznych. Działaniami objęto ok. 2 500 osób, przeprowadzono ponad 1 000 rozmów informacyjno-edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z zażywania narkotyków, sposobów ich minimalizowania oraz bezpiecznych zachowań seksualnych, rozdano 2 000 sztuk wlepek oraz 1 000 sztuk ulotek dotyczących skutków zażywania narkotyków, bezpiecznej zabawy, rozdano 720 prezerwatyw, 477 litrów wody do picia, a także udzielano wsparcia w sytuacjach kryzysowych oraz pierwszej pomocy przedmedycznej w przypadku omdleń i zatruć.

IV. OPIS I OCENA POSIADANYCH ZASOBÓW ORAZ PODEJMOWANYCH DZIAŁAŃ

4.1. Ograniczenie popytu

4.1.1. Wstęp

Przeciwdziałanie narkomanii według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii należy do zadań własnych gminy. W oparciu o przepisy ustawy, jak również Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, jednostki samorządu terytorialnego przygotowują Gminne Programy Przeciwdziałania Narkomanii.

Realizacja przez samorząd gminny zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii wynika z przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zakres oraz sposób realizacji ww. zadań został określony w Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Płocka na lata 2015 – 2019, przyjętym Uchwałą Nr 106/VI/2015 Rady Miasta Płocka z dnia 31 marca 2015 roku. Program ma na celu ograniczenie używania narkotyków oraz minimalizację szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania substancji psychoaktywnych.

Urząd Miasta Płocka, podobnie jak w latach poprzednich wspierał finansowo kilka programów rekomendowanych:

- „Program Domowych Detektywów” - realizowany w szkołach podstawowych w klasach IV,
- „Fantastyczne możliwości” - realizowany w szkołach podstawowych w klasach VI,
- „Debata” - realizowany w szkołach podstawowych,
- „Spójrz inaczej” - realizowany w szkołach podstawowych,
- „Szkoła dla rodziców i wychowawców” - realizowany w szkole podstawowej oraz przez organizację pozarządową,
- „Przyjaciele Zippiego” - realizowany w przedszkolach,
- „Program Wzmacniania Rodziny” realizowany przez organizację pozarządową,
- „Szkolna Interwencja Profilaktyczna” - metoda stosowana w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

W sumie objęto programami rekomendowanymi aż 9655 osób co oznacza wzrost o ponad 30% liczby osób objętych programami rekomendowanymi (w 2017 roku było to 6519 osób) w Płocku.

4.1.2. Przeciwdziałanie narkomanii na terenie miasta Płocka

4.1.2.1. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Płocka na lata 2015 – 2019

Realizacja działań gminnych w zakresie przeciwdziałania narkomanii wynikających z postanowień art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii określona była w Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na terenie miasta Płocka na lata 2015 – 2019, który został przyjęty Uchwałą Nr 106/VI/2015 Rady Miasta Płocka z dnia 31 marca 2015 roku. Założenia Programu opierały się na wnioskach wynikających z opracowywanych corocznie „Raportów z monitorowania problemu narkotyków i narkomanii na terenie miasta Płock” oraz założeniach określonych w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.

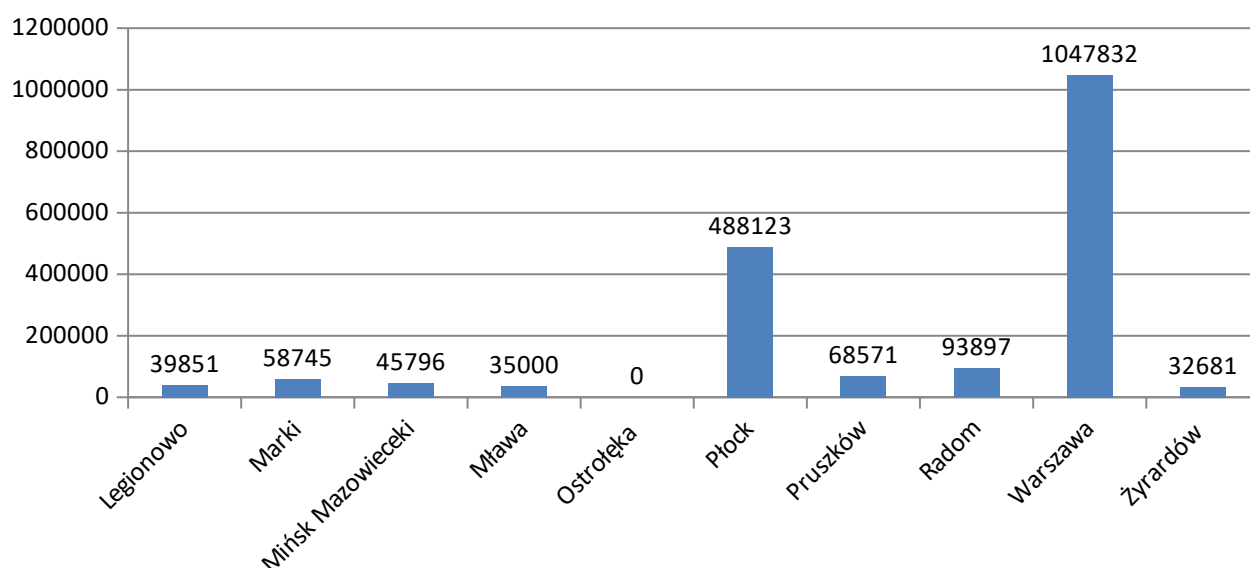
Głównym celem Programów był rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy w rodzinie dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, uwzględniającego w szczególności: zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej oraz niwelowanie skutków wynikających z problemów uzależnień poprzez zapewnienie bezpłatnej interdyscyplinarnej pomocy specjalistycznej.

4.1.2.2. Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w 2018 r. w największych miastach województwa mazowieckiego.

W celu oceny poziomu wdrażania zadań profilaktycznych porównano skalę prowadzonych działań w ramach miejskich programów przeciwdziałania narkomanii w Płocku do innych miast województwa mazowieckiego. Do analizy wybrano dostępne dane ze sprawozdań przesłanych do KBPN z 10 największych miast w województwie mazowieckim: Legionowo, Marki, Mińsk Mazowiecki, Mława, Ostrołęka, Płock, Pruszków, Radom, Warszawa, Żyrardów. Wszystkie miasta opracowały i wdrażały programy przeciwdziałania narkomanii z wyjątkiem Legionowa, Marek, Mińska Mazowieckiego oraz Mławy, gdzie wdrażano wspólny gminny program przeciwdziałania uzależnieniom, który obejmował zarówno rozwiązywania problemów alkoholowych jak i przeciwdziałania narkomani. W niniejszym raporcie dokonano analizy liczb bezwzględnych np. odbiorców oraz wydatków miast a następnie dane zostały przeliczone na wskaźniki. Do porównania wykorzystano ostatnie dostępne dane za 2018 roku sprawozdane z realizacji KPPN oraz dane dotyczące ludności z 2017, które zostały wykorzystane do wskaźników.

Na działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii w ramach miejskich strategii najwięcej wydano w Warszawie (1047 tysięcy) oraz w Płocku (ponad 488 tysięcy). Najnowsze dane pokazują na spadek wydatków w Płocku a wzrost w Warszawie na problem narkotyków i narkomani. Najmniej wydano w Żyrardowie 34 tysiące zł a nie wydano w Ostrołęce. Dane na wykresie 4.1.2.2.1 dotyczą tylko wydatków z rozdziału 85153 (zwalczanie narkomanii) nie obejmują więc innych środków w szczególności dotyczących rozwiązywanie problemów alkoholowych.

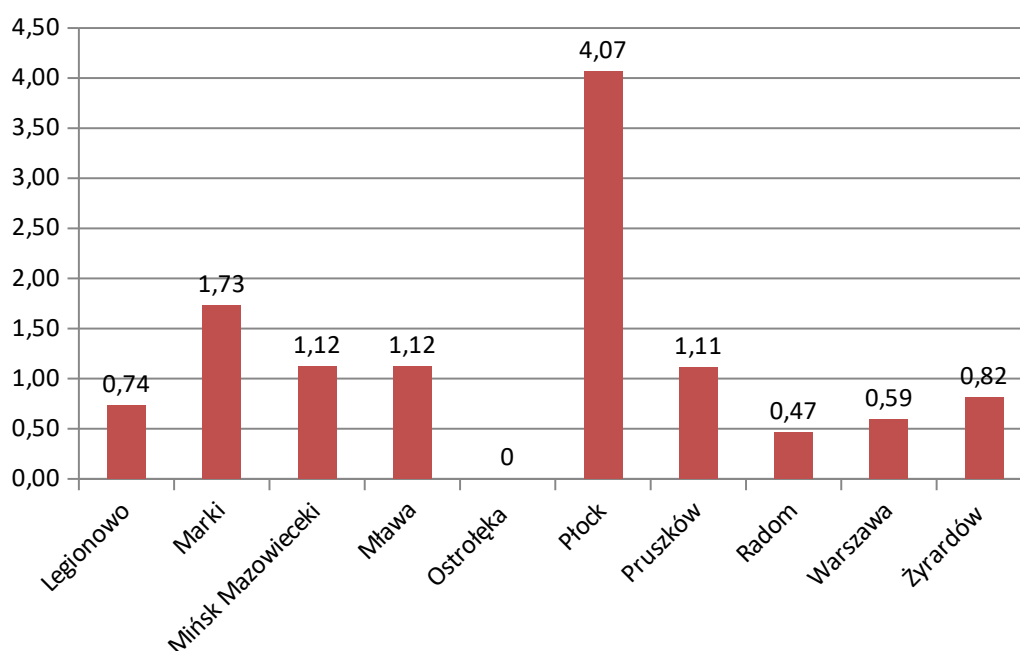
Wykres 4.1.2.2.1. Wydatki na realizację miejskich programów przeciwdziałania narkomanii w 2018 r. w miastach województwa mazowieckiego (w PLN).

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

Na kolejnym wykresie przedstawione zostały wydatki przeliczone na jednego mieszkańca. W ten sposób możemy porównać sytuację między miastami. W Płocku na jednego mieszkańca wydano najwięcej w ramach miejskiej strategii przeciwdziałania narkomanii (prawie 4,1 PLN). Na drugim miejscu są Marki (1,73 PLN). Najmniej przeznaczono w Radomiu 0,47 grosze i Ostrołęce 0.

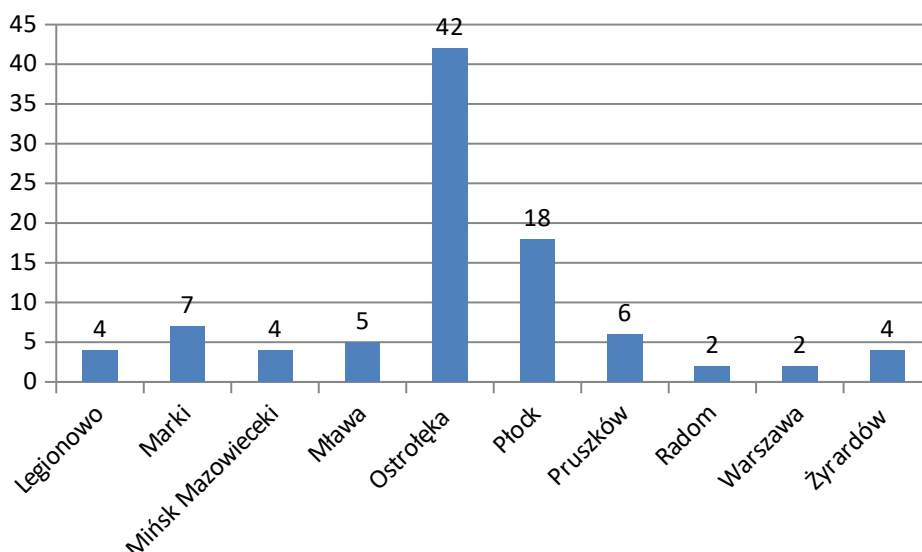
Wykres 4.1.2.2.2. Wydatki na realizację miejskich programów przeciwdziałania narkomanii w 2018 r. w miastach województwa mazowieckiego (w PLN) – wskaźnik na jednego mieszkańca

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

Miasta były pytane w ankiecie sprawozdawczej z realizacji KPPN jaki odsetek wpływów z tzw. korkowego wydatkowany był w 2018 r. w gminie na realizację zadań z rozdz. 85153 (przeciwdziałanie narkomanii). Na wykresie 4.1.2.2.3 odnotowujemy, że co piąta złotówka z Płocka była przeznaczana na przeciwdziałania narkomanii a w Markach 7%. Warszawa odnotowała ponad 54741697 zł wpływów z korkowego w 2018 roku i z tej kwoty przeznaczyła 2% na przeciwdziałania narkomanii w ramach miejskiego programu. Ostrołęka przeznaczyła 42% jednakże z wcześniejszych danych wynika, że nie było wydatków w ramach rozdziału 85153 w 2018 roku w Ostrołęce dlatego do tej liczby należy podchodzić z ostrożnością.

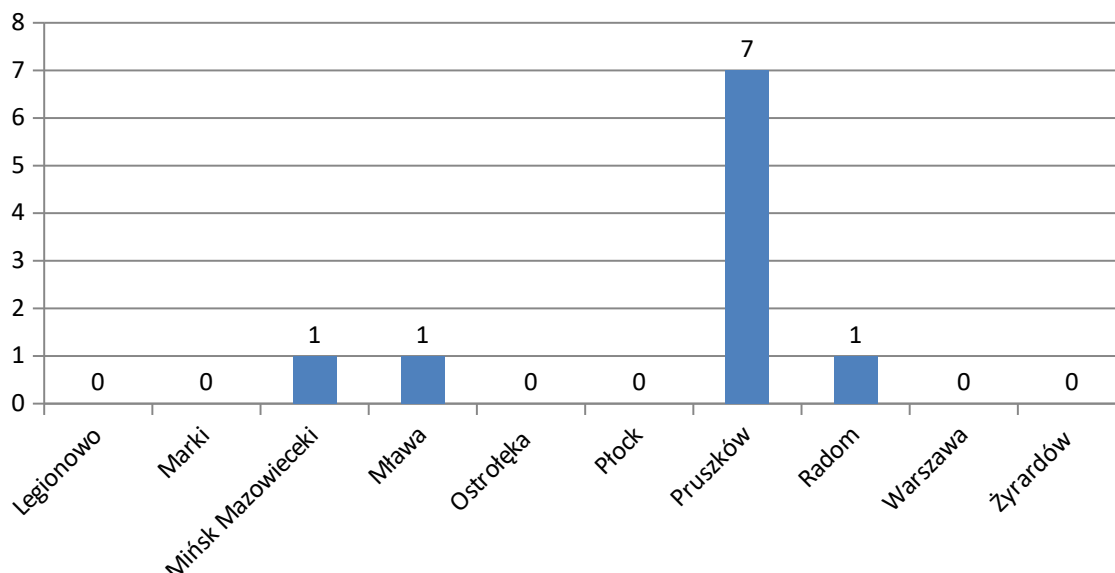
Wykres 4.1.2.2.3. Odsetek wpływów z tzw. korkowego wydatkowany w 2018 r. w gminie na realizację zadań z rozdz. 85153

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

W ramach prowadzonych programów profilaktyki uniwersalnej ze środków na przeciwdziałanie narkomanii z paragrafu 85153 najczęściej szkół objęto działaniami w Pruszkowie (17). W Mławie i w Mińsku Mazowieckim objęto po 1 szkole. W Płocku działania z zakresu profilaktyki realizowane były z paragrafu 85154.

Wykres 4.1.2.2.4 Liczby szkół objętych działaniami profilaktyki uniwersalnej w 2018

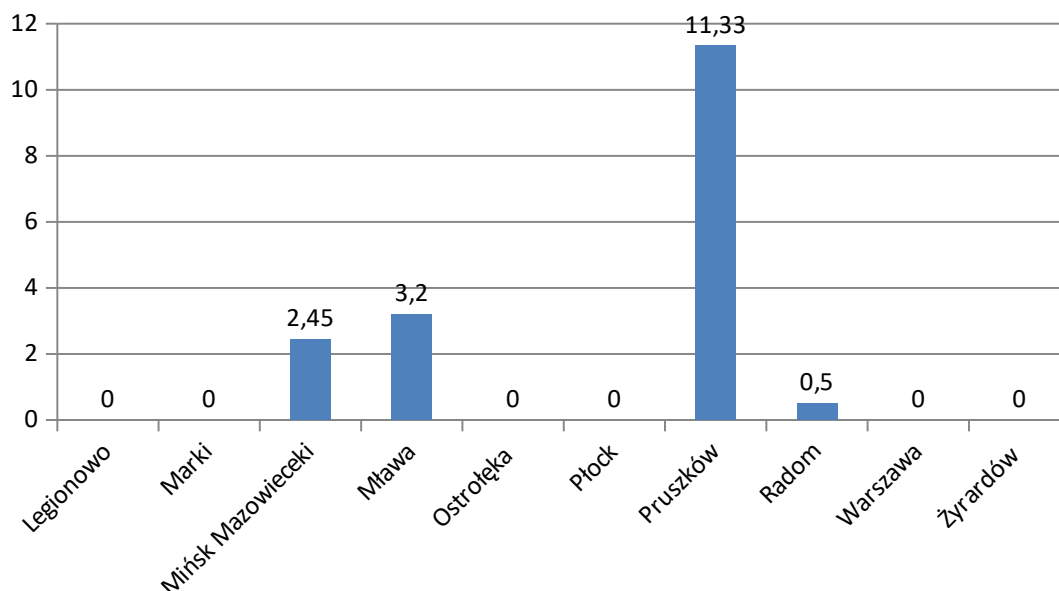

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

W celu dokonania porównań między miastami liczby szkół przedstawiono jako wskaźnik. Liczba szkół jest skorelowana z wielkością miejscowości, dlatego też wskaźnik będzie lepiej pokazywał skalę działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej w ramach przeciwdziałania narkomanii.

W przypadku wskaźnika na 100 tysięcy największe wartości otrzymano w Pruszkowie (11) na drugim miejscu w Mławie (3) a trzecim w Mińsku Mazowieckim (2).

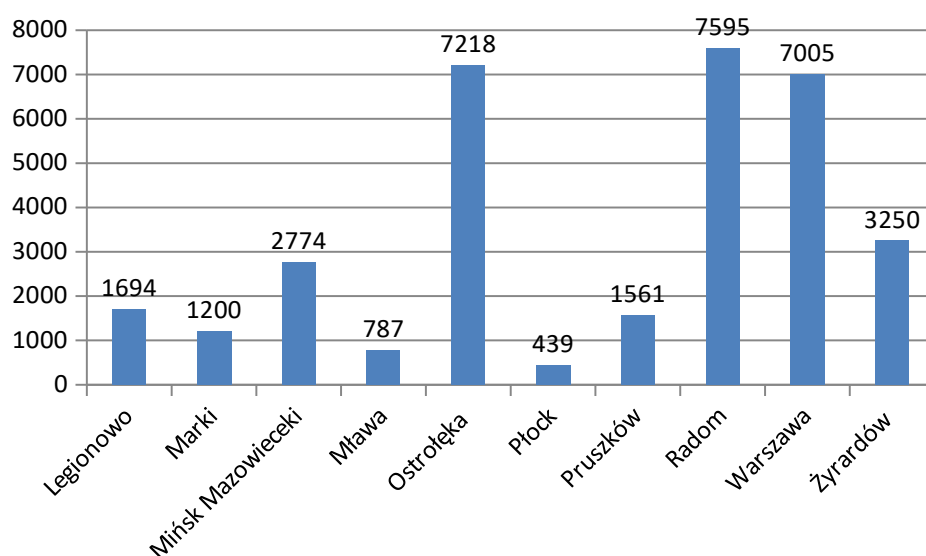
Wykres 4.1.2.2.5 Liczby szkół objętych działaniami profilaktyki uniwersalnej w 2018 – wskaźnik na 100 mieszkańców

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

W Płocku w 2018 r. działaniami profilaktyki uniwersalnej ze środków na przeciwdziałanie narkomanii (z paragrafu 85153) objęto najmniejszą liczbę dzieci i młodzieży (439 osób) w Radomiu największą (7595 osób)). W następnej kolejności uplasowała się Ostrołęka 7218 a następnie Warszawa 7005

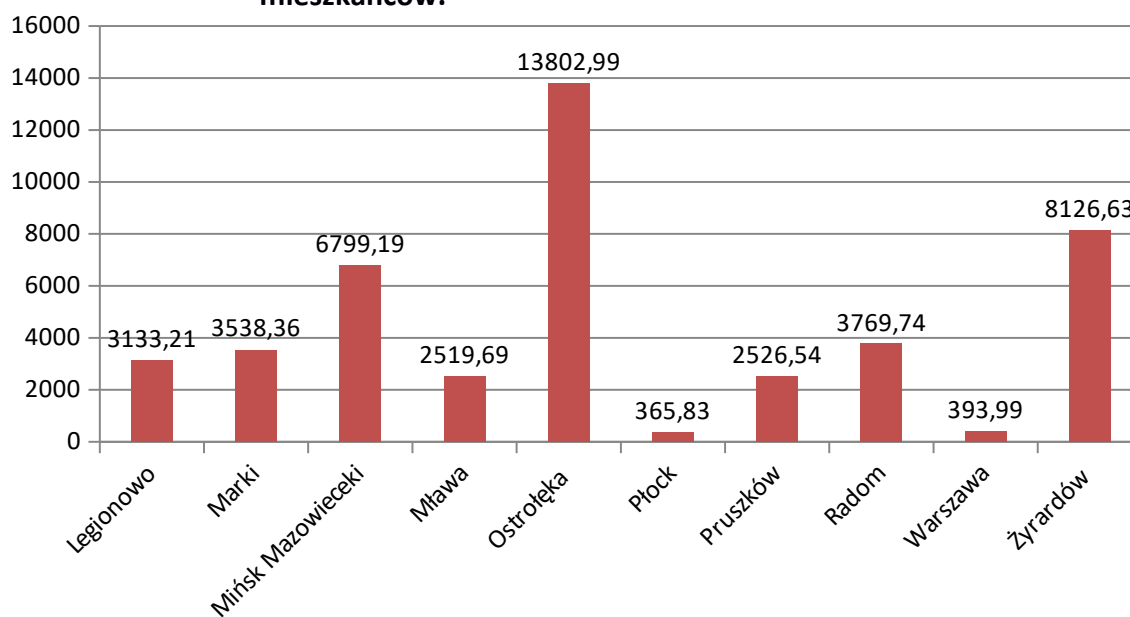
Wykres 4.1.2.2.6. Liczby odbiorców objętych działaniami profilaktyki uniwersalnej w 2018 r. w miastach województwa mazowieckiego.

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

Analizując wskaźnik liczby osób objętych działaniami profilaktyki uniwersalnej ze środków na przeciwdziałanie narkomanii na 100 tysięcy mieszkańców najwyższe wartości odnotowujemy w Ostrołęce (13803 osób na 100 tysięcy mieszkańców) oraz w Żyrardowie (8127) a najmniej w Płocku (366).

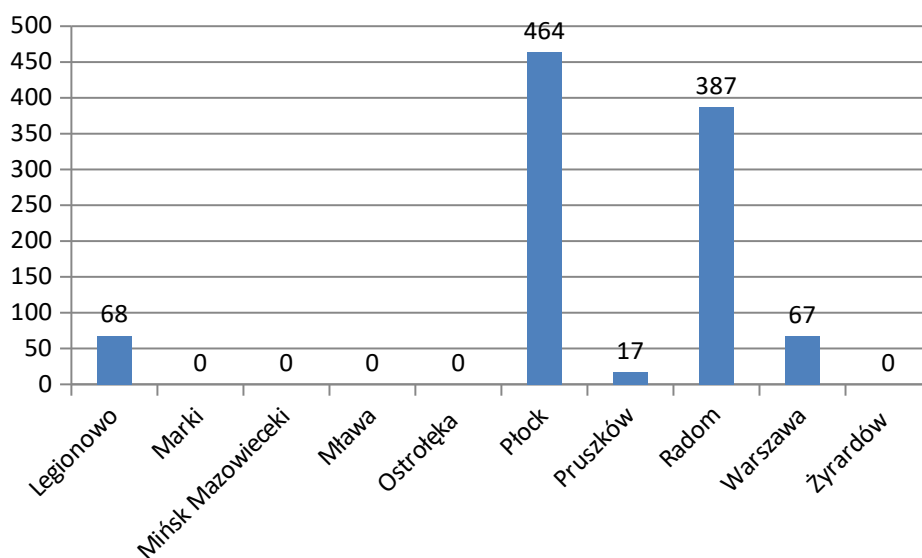
Wykres 4.1.2.2.7. Liczby odbiorców objętych działaniami profilaktyki uniwersalnej w 2018 r. w miastach województwa mazowieckiego - wskaźnik na 100 tysięcy mieszkańców.

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

Najwięcej osób programami wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej zostało objętych w Płocku (464 osób) oraz w Radomiu (387 osób). W Legionowie było to 76 osób a Warszawie 75 osób a najmniej w Pruszkowie 17 osób. W pozostałych miastach nie odnotowano działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii dotyczących wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej.

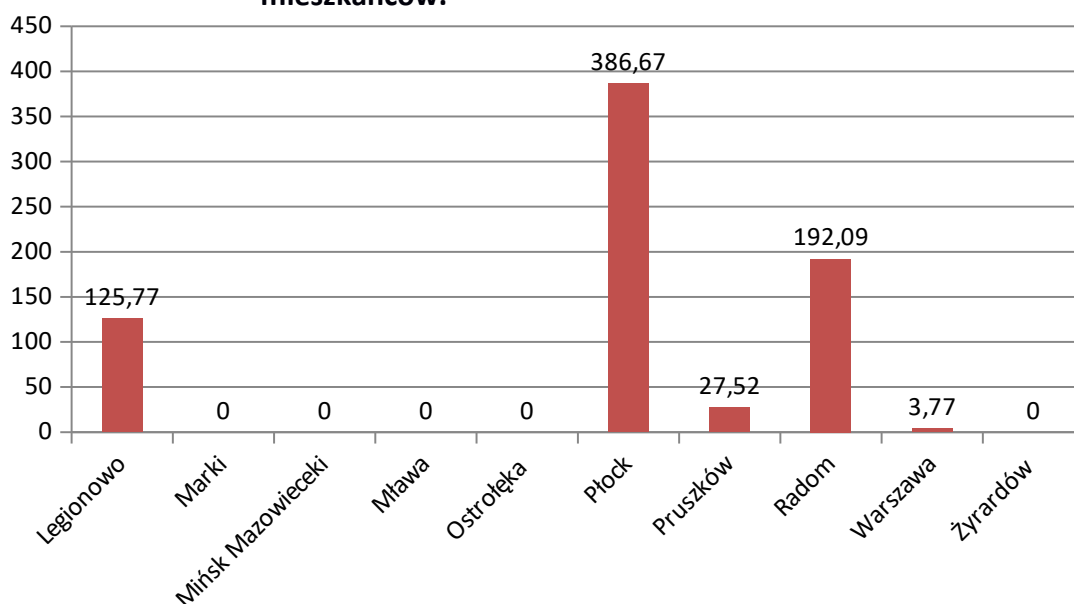
Wykres 4.1.2.2.8. Liczby osób objętych programami wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej w 2018 r. w miastach województwa mazowieckiego.

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

Analizując wskaźniki na 100 tysięcy mieszkańców odnotowujemy, że działania wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej objęły największe populacje w Płocku (387) oraz w Radomiu (192). Najmniej osób zostało objętych działaniami wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej w Warszawie (4).

Wykres 4.1.2.2.9. Liczby osób objętych programami profilaktyki wskazującej w 2018 r. w miastach województwa mazowieckiego – wskaźnik na 100 tysięcy mieszkańców.

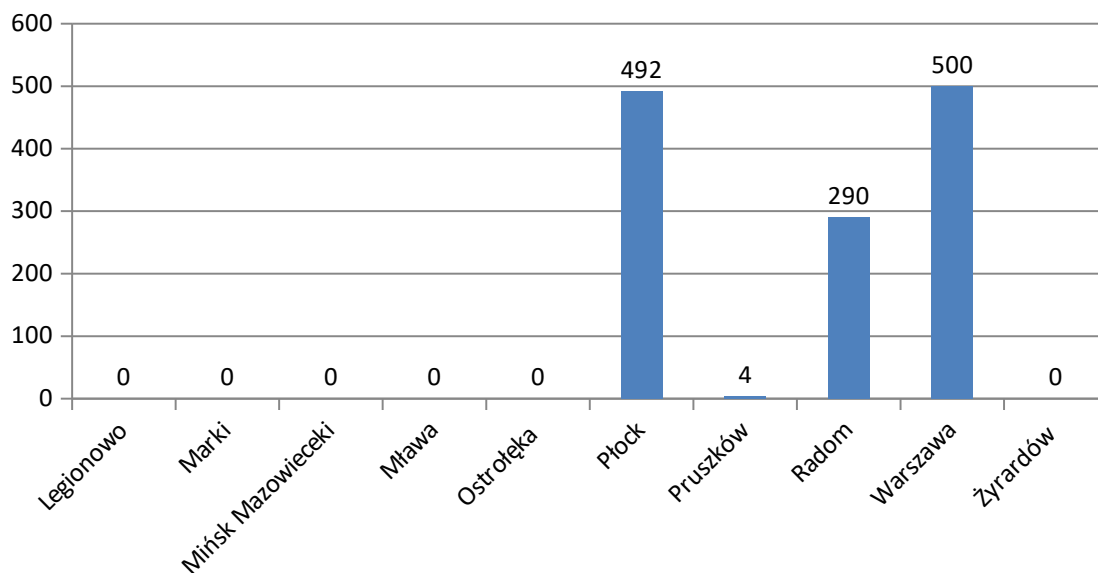
Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

Najwięcej osób programami profilaktyki wskazującej zostało objętych w Warszawie (500 osób). W przypadku Radomia odnotowujemy 492 osoby, czyli prawie tyle samo co w Warszawie. W Radomiu objęto tego typu działaniami 290 osób. Cztery osoby odnotowano w Pruszkowie. W pozostałych miastach nie odnotowano działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii

dotyczących profilaktyki wskazującej.

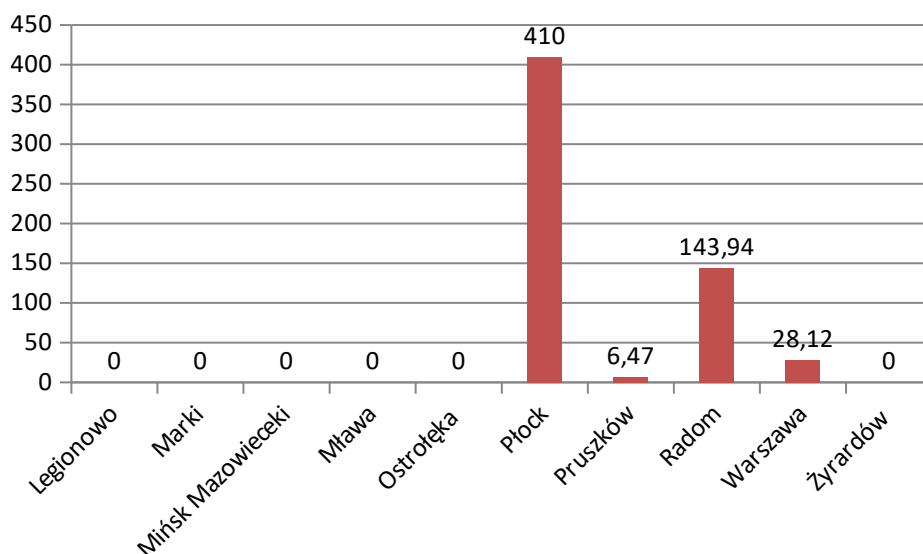
Wykres 4.1.2.2.10. Liczby osób objętych programami profilaktyki wskazującej w 2018 r. w miastach województwa mazowieckiego

Źródło: Dane ze sprawozdań KPPN 2018.

W przypadku analizy danych dotyczących wskaźnika na 100 odnotowujemy prawie trzykrotnie większy wskaźnik w Płocku (410) niż w Radomiu (144). W Warszawie wskaźnik odnotował wartość 28 a w Pruszkowie 6.

Wykres 4.1.2.2.11. Liczby osób objętych programami profilaktyki wskazującej w 2018 r. w miastach województwa mazowieckiego – wskaźnik na 100 tysięcy mieszkańców.

4.1.2.3. Działania profilaktyczne podejmowane przez Straż Miejską w Płocku

W ramach działań profilaktycznych przeprowadzono zajęcia edukacyjne pn. „Odpowiedzialność prawna nieletnich” przeznaczone dla uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. W zajęciach wzięło udział 147 uczniów z 6 klas pierwszych szkoły gimnazjalnej oraz 78 uczniów z 5 klas pierwszych szkoły ponadgimnazjalnej.

4.1.2.4. Działania profilaktyczne podejmowane przez Komendę Miejską Policji w Płocku

Temat zagrożenia narkomanią na terenie szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich z Płocka i powiatu poruszano niemal na każdej prelekcji i pogadance przeprowadzanej przez funkcjonariuszy KMP Płock. Podczas przeprowadzanych zajęć mówiono głównie o konsekwencjach prawnych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, skutkach społecznych i zdrowotnych oraz możliwości uzyskania pomocy, jak również prowadzono edukację w zakresie odpowiedzialności prawnej za jazdę pod wpływem środków odurzających.

4.1.2.5. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Płocku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Płocku

W ramach działań w zakresie profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii podejmowane były następujące działania:

- zrealizowano profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, którego celem było ograniczenie używania środków psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym. W ramach projektu zrealizowano program edukacyjny pn. „ARS, czyli jak dbać o miłość związanych z używkami oraz zmianę postaw młodzieży,
- prelekcje, pogadanki, pokaz filmów edukacyjnych, rozmowy indywidualne z wychowankami i ich rodzicami, profilaktyka zdrowotna prowadzona przez pielęgniarkę szkolną podczas indywidualnych spotkań z dziećmi i ich rodzicami,
- współpraca z Poradnią Profilaktyczno-Konsultacyjną Monar w Płocku, Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży Kai Kairos w Płocku, Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii „AZYL” w Płocku oraz Ośrodkiem Medyczno-Psychologicznym „VIDE” w Płocku.

4.1.2.6 Działania realizowane przez Ośrodek Opiekuńczo – Wychowawczy w Płocku

W Ośrodku prowadzone były następujące działania z zakresu przeciwdziałania narkomanii:

Placówka Socjalizacyjna

- realizacja zajęć psychoedukacyjnych mających na celu pomoc w zrozumieniu mechanizmów rządzących zachowaniem człowieka, ze szczególnym położeniem nacisku na uzależnienia i zagrożenia internetowe, które mają decydujący wpływ na zachowania prezentowane przez młodzież. Treści prezentowane podczas zajęć pomogły obalić mity dotyczące używania

środków psychoaktywnych oraz dostarczyły wiedzę o negatywnym wpływie substancji psychoaktywnych na życie człowieka. Ponadto przekazano informacje, gdzie osoby uzależnione mogą uzyskać pomoc oraz jak przebiega proces leczenia,

- projekt pn. „Nie zmarnuj swojego życia” mający na celu uświadomienie zagrożeń związanych z używkami oraz zmianę postaw młodzieży,
- prelekcje, pogadanki, pokaz filmów edukacyjnych, rozmowy indywidualne z wychowankami i ich rodzicami,
- profilaktyka zdrowotna prowadzona przez pielęgniarkę szkolną podczas indywidualnych spotkań z dziećmi i ich rodzicami,
- współpraca z Poradnią Profilaktyczno-Konsultacyjną Monar w Płocku, Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży Kai Kairos w Płocku, Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii „AZYL” w Płocku oraz Ośrodkiem Medyczno-Psychologicznym „VIDE” w Płocku.

W Placówce wśród nieletnich mieszkańców wykonano 57 testów na badanie obecności narkotyku w organizmie, nie było testów pozytywnych. Testy na obecność narkotyków w organizmie przeprowadzane są w miarę potrzeb i sytuacji wychowanków oraz według wskazań terapeutów z podmiotów zajmujących się uzależnieniami, współpracujących z Ośrodkiem.

Placówka Interwencyjna

- realizacja programu profilaktycznego pn. „Zagrożenia współczesnego świata”, którego głównym celem było pokazanie wychowankom z grupy wiekowej 13-18 lat, jakie zagrożenia niesie współczesny świat, uwrażliwienie na niebezpieczeństwa związane z zażywaniem narkotyków i dopalaczy,
- realizacja programu kompetencji społecznych, który koncentrował się na wykształcaniu i rozwijaniu umiejętności funkcjonowania w sytuacjach społecznych, aby umieć przeciwstawiać się negatywnym presjom społecznym, wykształceniu asertywności, umiejętności odmawiania, prezentowania własnych opinii, oczekiwań, dobierania przyjaciół oraz nawiązywania kontaktów,
- realizacja programu pn. „Dopalacze – nie biorę”, którego głównym celem było uwrażliwienie na niebezpieczeństwa związane z zażywaniem narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych, zapoznanie z czynnikami chroniącymi, ryzyka oraz przekazanie informacji gdzie szukać pomocy,
- współpraca z Poradnią Profilaktyczno-Konsultacyjną Stowarzyszenia MONAR w Płocku,
- prelekcje, pogadanki, filmy edukacyjne, rozmowy indywidualne z wychowankami i ich rodzicami prowadzone przez psychologa, pedagoga i pielęgniarkę dotyczące zagadnień z zakresu promocji zdrowia psychicznego, zdrowego stylu życia oraz szkodliwości środków psychoaktywnych,
- profilaktyka zdrowotna prowadzona przez pielęgniarkę podczas indywidualnych spotkań z dziećmi i ich rodzicami,
- udzielanie wychowankom zagrożonym narkomanią i ich rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych zgodnie z procedurami reagowania na sytuacje używania narkotyków.

W Placówce wykonano 10 testów na badanie obecności narkotyku w organizmie, w tym 3 były pozytywne. Dzieci, u których testy miały wynik pozytywny zostały objęte oddziaływaniami z zakresu profilaktyki uzależnień na terenie Placówki. Testy są wykonywane na bieżąco, w miarę potrzeb i aktualnej sytuacji wychowanków.

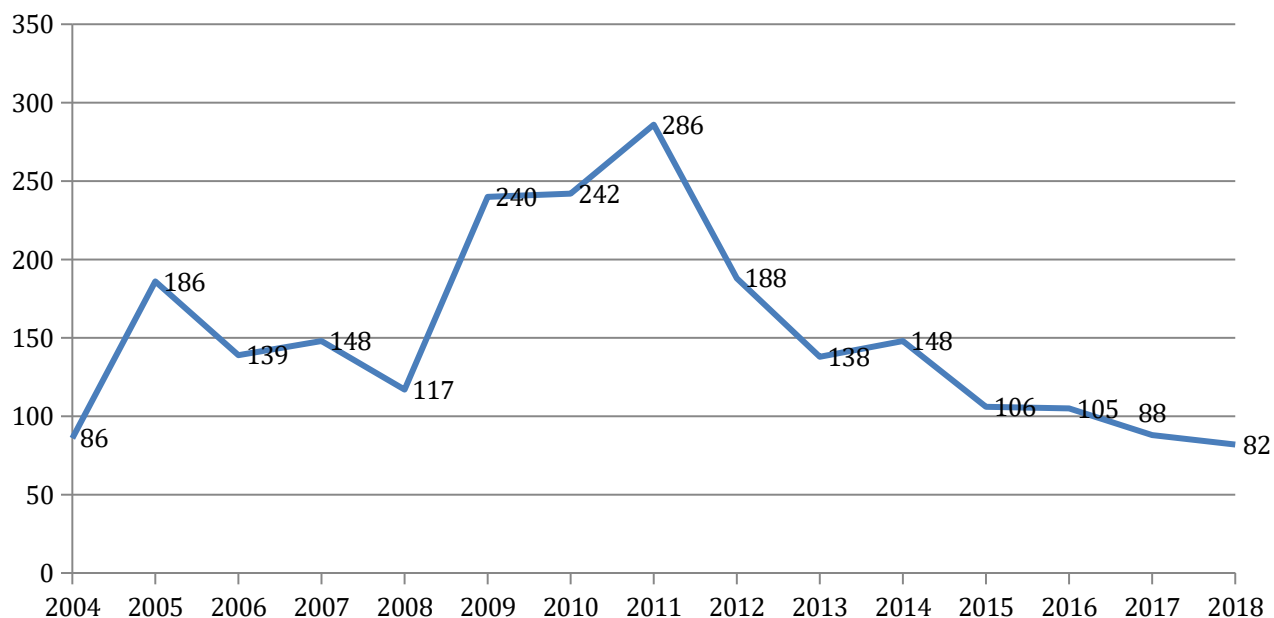
4.2. Ograniczanie podaży

4.2.1. Komenda Miejska Policji w Płocku

Płocka Policja na bieżąco prowadzi działania mające na celu przeciwdziałanie narkomanii, w tym koncentruje się na eliminowaniu działań przestępczych oraz ograniczeniu dostępności środków odurzających. Policjanci kierują swoją uwagę na działalność dealerów narkotykowych, gdyż to oni stanowią największe zagrożenie. Ponadto, zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii samo „branie” nie jest karalne, Policja może podjąć kroki prawne w przypadku posiadania, nakłaniania, handlu środkami odurzającymi, produkcji itd. W sytuacji ucznia będącego pod wpływem środka odurzającego działania ograniczają się do zapewnienia opieki nieletniemu i zmobilizowania rodziców do walki z problemem. „Branie” narkotyku przez osobę nieletnią traktowane jest jako objaw demoralizacji, o powtarzających się przypadkach stanu odurzenia konkretnego ucznia zostaje powiadomiony Sąd Rejonowy w Płocku.

W 2018 roku Policja z KMP w Płocku stwierdziła 82 przestępstw (88 w 2017 roku) z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W ramach prowadzonych postępowań odnotowano 57 podejrzanych w tym dwóch nieletnich. Dane na wykresie poniżej pokazują na spadek liczby przestępstw narkotykowych w latach 2011 – 2017. Najnowsze dane odnotowują podobny poziom przestępstw jak w 2004 roku.

Wykres 4.2.1.1. Liczba przestępstw narkotykowych stwierdzone przez Komendę Miejską w Płocku w latach 2004 – 2018 z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Źródło: Dane z Komendy Miejskiej Policji w Płocku

W 2018 roku policjanci Komendy Miejskiej Policji w Płocku zabezpieczyli większe ilości marihuany niż w roku poprzednim. Szczegółowe zestawienie zabezpieczonych narkotyków zawiera tabela 4.2.1.2. W 2017 roku nie zabezpieczono tabletek ekstazy ale odnotowano zabezpieczenie heroiny (0,2 grama). Zmniejszyła się liczba wykrytych nielegalnych upraw konopi z 7 do 3 (27 roślin).

W 2018 roku policja ujęła 3 nieletnich będących pod wpływem narkotyków. Zwiększenie zabezpieczeń narkotyków przez Policję może być efektem intensyfikacji działań policji lub/i zwiększającym się rynkiem narkotyków w Płocku.

Tabela 4.2.1.2. Ilość narkotyków zabezpieczona przez Komendę Miejską Policji w Płocku w latach 2008-2018.

Rodzaj narkotyku	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Marihuana	1470 g	2629 g	3277 g i 52 rośliny	1710 g i 54 rośliny	1240 g i 140 roślin	1133 g i 139 roślin	3429 g +185 roślin	2152 g +544 roślin	2477 g + 189 sztuk	7882 g
Amfetamina	985 g	1463 g	675 g	744 g	192 g	781 g + 130 g metamfetamina	2620 g + 174 g metamfetamina	395 g + 2 g metamfetamina	1464 g + 6 g metamfetamina	1329,3 g
Heroina	10 g	52 g	59 g	1 g	-	0,2 g	-	-	2 g	0,2 g
Tabletki ecstasy	15 szt.	23,860 g	33 szt.	-	151 szt.	36 szt. tabletek metaamfetamin y	23	20	-	2 szt.
Haszysz	10 g	3g	19 g	1200 g	6 g	3 g	-	27 g	764 g	0
Kokaina	6 g	73 g	-	-	5 g	22 g	22 g	14 g	75 g	13,1 g

Źródło: Dane z Komendy Miejskiej Policji w Płocku.

Informacje o cenach narkotyków przekazują służby zajmujące się walką z nielegalnym rynkiem. Kluczową instytucją w zbieraniu tych danych jest Policja, ponieważ w swoich działaniach prowadzi operacje wymierzone nie tylko w handel hurtowy, ale także sprzedaż detaliczną. Według danych Policji ceny narkotyków w 2018 roku nie uległy zmianie.

Tabela 4.2.1.3. Ceny narkotyków na nielegalnym rynku w latach 2009 - 2017 według danych Komendy Miejskiej Policji w Płocku.

Substancja	jednostka	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
		Ceny w zł (średnie)								
Marihuana	gram	30-35	30-35	30	30	30	30	30-50	30-50	30-50
Amfetamina	gram	30-35	30-35	30	30	30	30	30-50	30-50	30-50
Heroina	gram	200	200	200	200	200	200	300	300	300
Tabletki ecstasy	tabletki	-	-	5	5	5	10	5-8	5-8	5-8
Haszysz	gram	-	-	30	30	30	-	-		
Kokaina	gram	200	200	200	200	200	200	300	300	300

Źródło: Dane z Komendy Miejskiej w Płocku

4.2.2. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Płocku

Na mocy nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii z końca 2010 Inspekcja Sanitarna zajmuje się „dopalaczami” to jest środkami zastępczymi. W roku 2008 rozpoczęto w Polsce monitorowanie problemu „dopalaczy”. Pod nazwą „dopalacze” kryje się cała gama różnego rodzaju środków. „Dopalaczami” nazwane zostały różnorodne substancje o działaniu psychoaktywnym lub nawet nie posiadające takiego działania. Możemy je podzielić na kilka grup: proszki, sole, tabletki oraz mieszanki ziołowe. Są wśród nich substancje naturalne, takie jak roślina Kava Kava, oraz wytworzone w laboratoriach – jak BZP, MDPV czy mefedron. Wiele „dopalaczy” zostało objętych kontrolą na mocy nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Miejsce zdelegalizowanych „dopalaczy” w 2010 r. zajmowały jednak następne. W Polsce działała wówczas największa w Europie liczba sklepów z „dopalaczami”. Warto wspomnieć o grupie substancji chemicznych, które są podstawowymi składnikami mieszanek ziołowych – np. JWH-018 czy JWH-122 – i które stanowią substytuty THC (aktywnego składnika marihuany), zbliżone w działaniu do konopi indyjskich. Po zamknięciu w 2010 r. około 1400 sklepów z „dopalaczami” handel przeniósł się do Internetu. Jednakże od 2012 roku sklepy stacjonarne zaczęły ponownie działać.

W ramach działań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania narkomanii podejmowane były następujące działania:

Działania w zakresie monitorowania sprzedaży środków zastępczych (dopalaczy)

Na terenie miasta Płocka w 2015 roku znajdował się jeden sklep zajmujący się sprzedażą środków zastępczych (dopalaczy), sklep w ciągu roku zmienił lokalizację, natomiast od sierpnia 2015 roku zawiesił działalność. W 2015 roku przeprowadzono 3 kontrole w sklepie zajmującym się sprzedażą środków zastępczych (dopalaczy). W 2016 i w 2017 roku nie było sklepów z „dopalaczami”.

W 2018 na terenie miasta Płocka prowadzono nadzór w zakresie egzekwowania zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Nie odnotowano sklepów stacjonarnych wprowadzających do obrotu środki zastępcze - nie przeprowadzono kontroli sanitarnych. Wydano:

- 6 decyzji dotyczących umorzenia postępowania wszczętego z urzędu w sprawie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych przez osoby fizyczne z uwagi na brak znamion wprowadzania do obrotu środków zastępczych (dotyczy spraw przekazanych przez organy ścigania),
- 9 decyzji dotyczących obrotu środkami zastępczymi - dotyczących przepadku na rzecz Skarbu Państwa oraz zniszczenia na koszt Skarbu Państwa zatrzymanych produktów przez organy ścigania i przekazanych do PSSE w Płocku (ilość przekazanych środków zastępczych przez organy ścigania – Komendę Miejską Policji wyniosła 197,551 grama).

V. MAPA PROBLEMOWA

1. napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży,
2. w przypadku substancji nielegalnych, przetwory konopi to substancje najbardziej rozpowszechnione wśród młodzieży szkolnej (podobnie jak i w całym kraju), na kolejnych miejscach, jeśli chodzi o rozpowszechnienie używania, plasują się substancje wziewne oraz amfetamina,
3. dane z placówek wskazują na wzrost liczby osób zgłaszających się po pomoc z powodu zażywania marihuany,
4. „dopalacze” są również używane przez młodzież według danych z Poradni Monar odsetek z 2018 roku wyniósł 5%.
5. systematycznie wzrastał odsetek osób korzystających z pomocy Poradni z powodu uzależnienia od alkoholu, który w 2017 roku osiągnął ponad połowę osób (55%) ostatnie dane pokazują na spadek do 50%.
6. od 6 lat wśród osób uzależnionych, zgłaszających się do Poradni Monar, rejestruje się odsetek osób ujawniających problemy związane z używaniem przetworów konopi na poziomie 18%-23%,
7. problemowe używanie amfetaminy pozostaje od 6 lat na stabilnym poziomie wśród osób zgłaszających się do Poradni Monar,
8. najnowsze dane za 2018 rok wskazują na zahamowanie wzrostu liczby zatruc z powodu narkotyków, który nastąpił w roku poprzednim to jest w 2017.
9. znaczącą grupę osób korzystających z oferty pomocy tworzą osoby z trudnościami wychowawczymi lub prezentujące zachowania ryzykowne według danych Ośrodka Jest Czas,
10. nadal dość stała liczba osób współuzależnionych lub borykających się z problemem narkomanii w rodzinie objęta jest pomocą społeczną co może oznaczać, że nie obserwujemy zwiększenia się grupy potrzebującej działań z zakresu pomocy społecznej z powodu problemu narkotyków,
11. zmniejszyła się liczba nielegalnych uprawy marihuany zabezpieczonych przez młodzież Policję oraz roślin marihuany na ujawnionych uprawach,
12. wzrost ilości zabezpieczonej marihuany może wskazywać na zmiany na rynku narkotyków (być może jego wzrost) jednakże może to być również intensyfikacji działań Policji, które są coraz bardziej skuteczne w wykrywaniu nielegalnych substancji psychoaktywnych,
13. w Płocku dostępne były w 2015 „dopalacze” mimo podejmowanych prób zamknięcia sklepów, w 2016 roku sklepy już nie działały ale dane z placówek pomocy pokazują, że to są substancje nadal używane w Płocku
14. pomocą z powodu problemu narkotyków objęto ponad 600 osób w Płocku

VI. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Na terenie miasta Płocka prowadzonych jest szereg działań z obszaru profilaktyki narkomanii, jak również pomocy terapeutycznej, medycznej czy też społecznej kierowanej do użytkowników narkotyków. Sieć instytucji działających na terenie miasta oferuje bardzo zróżnicowaną pomoc osobom, które borykają się z problemem narkotyków i narkomanii. Należy odnotować dużą liczbę prowadzonych działań profilaktycznych w ramach przeciwdziałania narkomanii w Płocku. Według analiz prowadzonych wśród miast województwa mazowieckiego Płock objął działaniami profilaktyki selektywnej i wskazującej najwięcej osób na tle innych dużych miast. Z danych z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wynika, iż problemy dotyczące narkotyków i narkomanii stanowią jeden z ważnych elementów zdrowia publicznego w Płocku o czym świadczy także fakt, że 18% wpływów z tzw. korkowego przeznaczanych jest na przeciwdziałanie narkomanii – znacznie więcej niż w przypadku innych analizowanych miast na Mazowszu. Dzięki temu w Płocku można stworzyć szeroką ofertę pomocową od skutecznych i sprawdzonych programów profilaktycznych poprzez działania z zakresu leczenia po redukcję szkód. Płock jest jednym z niewielu miast, które wdraża aż osiem programów profilaktyki uniwersalnej znajdujących się w bazie programów rekomendowanych KBPN w 2018. W sumie objęto programami rekomendowanymi ponad 9000 osób w Płocku. Warto podkreślić, iż Płock jest w krajowej czołówce pod względem liczby i zasięgu prowadzonych programów rekomendowanych. Ponadto corocznie organizowane konferencje dają możliwość wymiany poglądów i doświadczeń osobom zaangażowanych przeciwdziałania uzależnieniom w mieście. Warto kontynuować działania w obszarze wdrażania programów rekomendowanych jak również mające na celu tworzenia możliwości wymiany doświadczeń w ramach corocznych konferencji.

Rok 2017 to rekordowa liczba zatruc zgłoszona przez Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku: 32 przyjęcia. Według danych z 2017 roku wzrosła również dwukrotnie liczba interwencji karetek pogotowia z powodu narkotyków, które w zdecydowanej większości dotyczą osób powyżej 18 roku życia. Ostatnie dane odnotowały stabilizację wskaźników w tym obszarze. Liczba osób przyjętych do szpitala z powodu zatrucia wyniosła 30 a liczba interwencji karetek pogotowia 37. Najnowsze dane z instytucji reagujących na zatrucia z powodu narkotyków pokazują, że sytuacja dotycząca przedawkowań narkotyków w 2018 roku ustabilizowała się.

Dostępne wyniki badania wśród młodzieży szkolnej są źródłem istotnych informacji o skali zjawiska używania substancji psychoaktywnych przez młodych mieszkańców Płocka. Przeprowadzenie tych badań stanowi zatem ważny element monitorowania problemu narkotykowego. W 2016 r. w stosunku do 2012 r. odnotować trzeba spadek rozpowszechnienia większości substancji. Najbardziej jest on widoczny w przypadku przetworów konopi. Dane z badań ogólnopolskich dotyczące marihuany odnotowują stabilizację w młodszej grupie i lekki wzrost w starszej. W 2012 r. w Płocku rozpowszechnienie używania marihuany i haszyszu kiedykolwiek w życiu było wyższe od odnotowanego rok wcześniej na poziomie całego kraju. W 2016 r. to rozpowszechnienie jest niższe od ogólnopolskiego z 2015 r. Wyniki badań szkolnych pokazują zatem na skuteczność prowadzonych działań w Płocku ponieważ dane z Płocka pokazują na większy spadek rozpowszechnienia marihuany niż w przypadku całego kraju. Ponadto porównanie wyników obu pomiarów z 2012 i 2016 dotyczącego postrzegania narkotyków i dopalaczy jako ryzykowne zdaje się sugerować, że w zakresie przekonywanie młodych ludzi, co do szkodliwości używania substancji psychoaktywnych, w tym zwłaszcza dopalaczy oraz przetworów konopi, udało się w mieście osiągnąć pewien sukces.

Analizując dane z placówek pomocowych warto zwrócić uwagę na kilka kwestii. Od kilku lat rosta

liczba mężczyzn korzystających z pomocy Poradni MONAR z powodu uzależnienia od alkoholu. Najczęściej konsumowaną przez osoby uzależnione substancją jest alkohol. Od sześciu lat rejestruje się odsetek osób ujawniających problemy związane z używaniem przetworów konopi na poziomie 18%-23%, co oznacza, że stała grupa użytkowników wymaga interwencji związanych ze stosowaniem marihuany lub haszyszu. W przypadku narkotyków około co trzecia osoba zgłaszająca się do Poradni zrobiła to w wyniku problemów z marihuaną w Płocku według danych Poradni Monar na co znaczący wpływ może mieć realizacja od 2017 roku Programu terapeutycznego *Candis* dla osób mających problemy z powodu używania marihuany lub haszyszu. Podobne tendencje odnotowujemy na poziomie ogólnopolskim. Warto zwrócić uwagę, że zarówno w Poradni Monar jak i w Ośrodku Azyl nastąpił wzrost liczby osób, które zgłosiły się do Placówek z powodu marihuany. Problemy związane z używaniem amfetaminy pozostają od 6 lat na stabilnym poziomie. W Płocku skala problemów związanych z amfetaminą wydają się mniejsza niż w Polsce ponieważ osoby zgłaszające się z powodu amfetaminy stanowią niewielki odsetek osób zgłaszających się do Poradni. W przypadku danych ogólnopolskich jest to co trzecia osoba, która leczy się z powodu problemów z amfetaminą.

Miejskie Ośrodek Pomocy Społecznej objął swoją pomocą większą liczbę osób w 2018 roku to jest 49 osób (w 2017: 40). Jest to najwyższy wskaźnik od 2010 roku. Dane z MOPS mogą wskazywać na zwiększenie się zasięgu prowadzonych działań i docieranie do co raz większej liczby osób potrzebujących ale również na zwiększanie się marginalizacji osób dotkniętych problemem narkotyków.

Dane z obszaru ograniczania podaży pokazują na zmniejszenie się liczby przestępstw stwierdzonych z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Ceny na nielegalnym rynku pozostają stabilne – nie uległy zmianom w ostatnich latach. Najczęściej przestępstwa narkotykowe na terenie miasta Płocka dotyczą marihuany. W ostatnich latach nie ujawniono posiadania środków halucynogennych (LSD, grzyby halucynogenne), co może wskazywać na małą popularność tego typu substancji w Płocku. Warto zwrócić uwagę na wzrost zabezpieczeń marihuany w Płocku.

W Płocku podjęto działania z zakresu redukcji szkód mające na celu wdrożenie programu party workingowego, który byłby realizowany na corocznie odbywających się w Płocku festiwalach młodzieżowych jak np. Audioriver. Oferta tego typu adresowana jest do użytkowników narkotyków i ma na celu ograniczenie szkód związanych z używaniem narkotyków jak również podniesienie bezpieczeństwa imprez masowych. W 2016 roku działania zostały rozpoczęte przez Monar ze Szczecina, który również przeszkolił realizatorów z Płocka. W 2018 działania kontynuowane są przez lokalny podmiot. Niewiele samorządów w Polsce wychodzi z inicjatywą wspierania programów redukcji szkód. Warto podkreślić, że mimo początkowych problemów (brak ofert na ogłoszony konkurs) we wdrażaniu nowego rodzaju pomocy dla użytkowników narkotyków udało się rozpocząć tego typu działania.

VII. Załącznik nr 1

Zestawienie danych dotyczących stanu problemu narkotyków i narkomanii na terenie Płocka w latach 2009 – 2018.

Lp.	Nazwa Instytucji	Rodzaj zjawiska, działania	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Poradnia Profilaktyczno - Konsultacyjna Monar w Płocku	Liczba osób uzależnionych/nie wizyt/zgłaszających się do Punktu (substancje psychoaktywne)	182	137	142	211	215	216	253	243	243	229
		Liczba osób uzależnionych/nie wizyt/zgłaszających się do Punktu (substancje psychoaktywne wyłączając alkohol)	100	86	92	138	142	153	156	173	154	148
		Liczba osób eksperymentujących zgłaszających się do Punktu (wszystkie substancje psychoaktywne)	65	84	75	80	80	80	52	52	62	67
		Liczba osób współuzależnionych i członkowie rodzin osób zagrożonych narkomanią	140	157	111	124	148	150	137	166	137	160
2.	Ośrodek Profilaktyki i Terapii „Jest Czas” w Płocku	Liczba osób zgłaszających się do Ośrodka z powodu zażywania substancji psychoaktywnych lub wykazujących zachowania ryzykowne i trudności wychowawcze	68	80	42	60	67	52	64	45	50	36
		Liczba osób zgłaszających się do Ośrodka z powodu zażywania substancji psychoaktywnych (wyłączając alkohol, zachowania ryzykowne i trudności wychowawcze)	16	20	20	13	18	16	7	16	8	3
3.	Ośrodek Opiekuńczo-Wychowawczy w Płocku	Liczba testów pozytywnych u nieletnich przebywających w Placówce Interwencyjnej	26	14	6	5	5	3	20	13	8	2
4.	Centrum Psychologiczno – Pastoralne	Liczba osób z problemem narkotykowym, którym udzielono porad			13	3	9	24	23	10	10	-
		Liczba członków rodzin z problemem narkotykowym, którym udzielono porad			14	5	6	54	10	11	11	-
5.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku	Liczba zarejestrowanych osób (zażywających narkotyki) i ich rodzin, którym udzielono pomocy	16	10	21	30	28	52	45	39	40	49
	Ośrodek Interwencji Kryzysowej					12	8	6	15	10	2	
6.	Wojewódzki Szpital Zespolony w Płocku	Liczba pacjentów przyjętych do Szpitala z zatruciem narkotykowym	3	8	17	14	10	12	26	13	32	30
		Liczba pacjentów przyjętych do Szpitala z zatruciem narkotykowym ze skutkiem śmiertelnym	3	0	1	0	0	0	0	1	1	1
7.	Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku	Liczba interwencji u osób z podejrzeniem użycia środków odurzających	29	31	29	29	10	25	72	17	35	37
8.	Ośrodek Profilaktyki i Terapii „Azyli”	Liczba osób zgłaszających się do Ośrodka z powodu zażywania substancji psychoaktywnych lub wykazujących zachowania ryzykowne i trudności wychowawcze	-	-	-	-	-	205	91	139	124	144
		Liczba osób zgłaszających się do Ośrodka z powodu zażywania substancji psychoaktywnych (wyłączając alkohol, zachowania ryzykowne i trudności wychowawcze)						30	21	40	22	35
9.	Punkt Informacyjny – Konsultacyjny „Azyli”	Liczba osób, które zgłosiły się po pomoc, w tym: Osoby z problemem narkotykowym						95 7	154 18	91 12	-	-
10.	Poradnia Profilaktyki i Leczenia Uzależnień PZOZ SP. z oo	Liczba osób, które zgłosiły się po pomoc z problemem narkotykowym	24	32	10	12	9	11	15	20	9	18
11.	Wojewódzki Samodzielny Zespół Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej im. Prof. Wilczkowskiego w Gostyninie	Liczba osób przyjętych do Szpitala z problemem narkotykowym	36	31	15	20	16	19	30	23	21	22

Opracował: Artur Malczewski